

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7.663, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Po krvavi avstrijski nedelji

Stirje mrtvi, nad 50 težko in še enkrat toliko lahko ranjenih, to je žalostna bilanca nedeljske bitke med avstrijskimi nacionalisti in marksisti v St. Lorenzen. Ni pa ta žalostna bilanca iztrežnila nasprotnikov, temveč z nezmanjšano in celo povečano sovražnostjo se vodi sedaj med njimi polemika, kdo je kriv prelite krvi. Nacionalisti opozarjajo na vse protizakonitosti in na vsa izzivanja marksistov, ti pa zopet nastopajo z enako ostrimi protiočitki. In da ne bo nobenega dvoma, da tudi po krvavi nedelji ni nobenega pomirjenja, izjavlja vodstvo avstrijske socialno demokratične stranke v posebni resoluciji, da je prišel čas, ko se mora organizirano delavstvo poslužiti samoobrambe in zato pozivlja razredno zavedno delavstvo, da skrbi za okrepitev republikanskega Schutzbunda. Baš ta Schutzbund pa je nastopil pri nedeljskih dogodkih s pištolami in puškami, baš ta Schutzbund pa je bojna organizacija za slučaj državljanske vojne. Na drugi strani pa ponavljajo nacionalistični listi s povdarmom besede, ki jih je govoril na nedeljskem zborovanju v Lienzu voditelj vseh bojnih nacionalističnih organizacij dr. Steidle in ki se glase: »Razrednobojni in mednarodni marksizem je strup za vsak narod; že je postal nesreča za avstrijski narod in vsaka strpnost proti tej mednarodni kugi bi bil samomor okuženega naroda. Tu gre za življenje in smrt naroda in boj za biti ali nebiti ljudstva je gola samoobramba. Z vsakim rojakom in državljanom se moremo sporazumeti zavoljo celote. Samo z razrednobojnimi marksizmom ne more in ne sme biti nobenega sporazuma, nobenega miru.«

Na obeh straneh torej popolna nepopustljivost, na obeh straneh se mržnja še stopnjuje in že so tudi posamezni pretepi po manjših krajih dokazali, da res ni nobenega sporazuma med obema taboroma.

Treznosti in tudi vladni krogi se sicer trudijo, da bi to naraščajočo sovražnost omejili, toda pravega uspeha njih prizadevanja ni videti. V Wiener-Neustadtu je mogla lani vlada še prepričati, da bi iz skupnega nastopa obeh nasprotnih skupin sledili krvavi dogodki, letos se ti že niso mogli več preprečiti.

Čisto brezuspešen je tudi apel treznih krogov na demokratično zavest voditeljev obeh skupin. Eni ko drugi sicer zagotavljajo, da so za demokracijo, toda eni ko drugi dostavljajo, da so le za demokracijo, kakor si jo oni predstavljajo. Vsak teden pa se dogajajo po industrijskih krajih dogodki, ki dokazujejo, da ni mogoče spraviti nazorov o demokraciji enih in drugih voditeljev v sklad. Tako je začelo 930 delavcev v državni železniški družbi na Dunaju stavkati, ker je ravnateljstvo nastavilo delavca, člana nacionalistične bojne organizacije. In sličnih nastopov delavstva je vse polno. Odveč je razpravljati o tem, če so ti nastopi delavstva upravičeni ali ne, ker za dostojne dejstvo, da se taki nastopi vedno znova ponavljajo in da ni nikjer niti sledu popustljivosti.

Nedeljski krvavi nauk je brez učinka in med obema skupinama je fronta potegnjena. Vedno večji obseg pa bo ta fronta zavzela, če se ne bo posrečilo vladi s trdo roko priboriti zakonu popolno spoštovanje in razorožiti ter razpustiti obe bojni organizaciji. Ni ravno dosti prepričujočih znakov, da bi vlada imela potrebno voljo in moč za izvedbo te svoje naloge. Na eni strani se namreč množe simpatije vladnih krogov nacionalističnemu taboru, na drugi strani pa postajajo vedno bolj konkretni glasovi, da pri vsem boju ne gre samo za boj med avstrijskimi strankami, temveč da imajo tu svoje prste vmes tudi vplivni zunanji krogi. Že so padle konkretne trditve, da so nekatere velesile zelo interesirane na tem, kakšen režim vlada v Avstriji in da prihaja od te strani glavna spodbuda za boj. Sigurno je, da te trditve tudi niso vzete iz zraka, vsaj je tako vprašanje Anschlusa ko grupacije držav Srednje Evrope zelo odvisno od stališča, ki ga zavzame dunajska vlada.

V zunanji politični perspektivi dobi boj med avstrijskimi nacionalisti in marksisti čisto poseben pomen in morda bi bilo dobro, če bi ravno na to pomislili voditelji ene ko druge skupine. Kajti potem bi spoznali, da vse to veliko sovraštvo vendar nima pravega smisla in da ne bo ne za ene ne za druge dobičkanosen boj, ki ga opazuje kot intereset že tretji in močnejši. Če že ne oziroma demokracijo, pa naj bi prisotnost gledalca, čeprav še previdno skritega, izmodrila oba tabora, da bi prenehala s prelivanjem krvi in se sporazumela.

Spremembe pri želez. nabavah

Železniška ravnateljstva ne smejo več vršiti nobenih nabav, tudi za lokalne interese ne

Belgrad, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Do sedaj so bila posamezna železniška ravnateljstva pooblaščenca, da so lahko tudi ona vršila nabavo materiala v svojem področju. Sedaj pa je glavno ravnateljstvo državnih železnic izdalo naredbo, po kateri se bodo vse dobave osredotočile izključno v glavnem železniškem

ravnateljstvu v Belgradu, ter posamezna železniška ravnateljstva ne bodo smela več vršiti dobav niti za svoje lokalne potrebe. Vplačevanje kavcij pa se bo tudi za naprej lahko vršilo pri državnih blagajnah v provinci ter bodo morali ponudniki hkrati s ponudbo vred priložiti tudi potrdilo o plačani kavciji.

Vprašanje dodelitve bogoslovij

Bogoslovja naj ostanejo pod verskim oddelkom pravosodnega min.

Belgrad, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Zadnja škofova konferenca je poslala med drugim na predsedništvo vlade tudi obširno spomenico, v kateri zahteva, naj bi bila bogoslovna učilišča še vnaprej pod kompetenco pravosodnega ministrstva, ki je prevzelo posle ministrstva za vere. V spomenici se navaja, da se je zgodila nedoslednost, ker se je oddelk, ki skrbi za bogoslovja vseh veroizpovedi, oddal k prosvetnemu ministrstvu. Škofje navajajo kot zgled, da je povsem samo po sebi razumljivo, da na primer trgovske akademije in obrtne šole spadajo pod kompetenco trgovskega ministrstva, in da je

ravno tako samo ob sebi umevno, da je kmetijske šole prevzelo v upravo kmetijsko ministrstvo in vojaške šole vojno ministrstvo. Z ozirom na to smatrajo škofje za potrebno, da se dosledno, kakor v drugih ministrstvih, združijo tudi vsi posli bivšega verstvenega ministrstva v pravosodnem ministrstvu. Spomenica ugotavlja, da bi se le na tak način moglo posvetiti tem ustanovam, ki so izredne važnosti za narodno in moralno vzgojo ljudstva po njegovih duhovnikih, dovolj pažnje. To prizadevanje katoliškega episkopata je podprl tudi sv. sinod pravoslavne cerkve.

Pred zasedanjem Sveta DN

Sestava naše delegacije

Belgrad, 20. avg. (Tel. »Slov.«) 2. septembra se prične zasedanje Sveta Društva narodov. Zunanje ministrstvo je že sestavilo člane delegacije in njih namestnike. Naša delegacija, ki ji bo načeloval zunanji minister dr. Marinković, bo odpotovala 1. septembra v Zenevo.

Med člani delegacije sta tudi bivši trgovinski minister Mažuranič in član vrhovnega zakonodajnega sveta dr. Andrej Gosar. Na dnevnem redu bodočega zasedanja ni nobenih posebnih stvari ter bodo v glavnem poročali poročevalci strokovnih odborov.

Vojaška pogodba male antante

Nova vojaška enota, ki ima značaj velesile

Praga, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji ministrskega sveta, ki je prva po počitnicah, je na vrsti ratifikacija vojaških pogodb, ki so bile sklenjene med državami male antante na bukareški konferenci. Dr. Beneš blizu stoječe »Česke Slovo« izjavlja, da je vsebina teh pogodb sicer tajna, da pa se lahko reče, da te pogodbe združujejo Češkoslovaško, Jugoslavijo in Romunijo v gotovo vojaško celoto. Ta vojaška enota — gre za skupino držav z več kot 40 milijoni prebivalcev — ima značaj velesile. Ta skupnost se bo že formalno pojavila pri letošnjih češkoslovaških manevrih na Moravskem, katerih se bodo udeležili jugoslovanski šef generalnega štaba Milovanović s svojim namestnikom generalom Maričem in s šefom operacijskega oddelka Živkovičem, od romunske strani pa šef generalnega štaba Larusovici, predstojnika operacijskega oddelka pol-

kovnika Filitrescu in Florescu, iz Francije pa pride general Petain. »Česke Slovo« obžaluje, da se o tako važnih vojaških pogodbah razpravlja v prisotnosti nemških in slovaških ministrov, katere opominja, da je predpogoj za njihovo udeležbo pri vladi brezpogojna zvestoba državi.

Praga, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Na današnjem ministrskem svetu je bil med drugim odobren protokol o podaljšanju zavezniških pogodb med Češkoslovaško, Romunijo in Jugoslavijo. Ravno tako je bila odobrena trostranska arbitražna pogodba med temi tremi državami, ki je bila podpisana na zadnji konferenci male antante. Odobrene so bile tudi vojaške pogodbe male antante. Zanimivo je, da se oba nemška ministra današnje seje ministrskega sveta nista udeležila in opravičila svojo odsotnost.

„Zeppelin“ na Japonskem

Darilo japonskega cesarja

London, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Reuter poroča iz Tokija, da so oficirji, člani posadke zrakoplova »Grof Zeppelin« predmet splošne pažnje. Japonski cesar je izročil dr. Eckenerju 11 srebrnih pokalov za 11 članov posadke.

V. manjšinski kongres

Dunaj, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Na petem evropskem manjšinskem kongresu, ki se bo v kratkem začel v Zenevi pod predsedstvom voditelja manjšin dr. Wilfana, se namerava ustanoviti zveza manjšinskih časnikarjev s sedežem na Dunaju.

Kongres vinogradnikov

Split, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Kmetijsko ministrstvo je sklicalo za 25. avgust kongres vinogradnikov v Splitu. Razpravljalo se bo o novem zakonu in pravilniku o trošarinah na vino, o vplivu prometnih tarifov na izvoz vina in o raznih predlogih za povečanje konsumna in izvoza vina iz Dalmacije. Na kongresu bodo sodelovali tudi vinogradniki iz ostalih krajev naše države.

Zakaj še vedno se je izkazalo, da je tudi z najtežjimi koncesijami dosežen mir, cenejši od vojne.

Načrt zakona za povzdigo kmetijstva

Belgrad, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Kmetijsko ministrstvo je bilo svoječasno izdelalo načrt zakona za povzdigo kmetijstva, ki ga je dobilo najprej v oceno s pravniške strani pravosodno ministrstvo, poleg tega pa tudi nekatera gospodarska združenja. Agronomi so poslali k načrtu svoje pripombe, oziroma svoj poseben načrt. Kmetijsko ministrstvo je na podlagi tako zbranega novega materiala izdelalo nov načrt, po katerem je zakonu za povzdigo kmetijstva dodeljen tudi oddelk, ki govori o melioracijah, česar v prejšnjem načrtu ni bilo. Sedaj je tudi ta nov načrt šel v pravosodno ministrstvo, da ga oceni s pravniške strani.

Naša poslaništva v inozemstvu opozarjajo zainteresirane oblasti, naj vloge na poslaništva pošiljajo edino potom zunanjega ministrstva, izjemni slučaj, kjer je neposredno obveščevanje nujno potrebno.

Nadškoj Bauer odpotuje na Bled

Zagreb, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Zagrebški nadškoj dr. Ante Bauer odpotuje jutri na Bled, kjer bo sprejet v avdienco.

Kongres hotelirjev in gostilničarjev

Belgrad, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Danes se je vršila predkonferenca hotelirjev in gostilničarjev iz vse države; na konferenci so bili zastopani tudi Slovenci. Razpravljali so o poročilu na jutrišnji glavni skupščini hotelirjev in gostilničarjev, da bi se ta izvršila v popolni soglasnosti. Obravnavali so načrt novega zakona o trgovinah in zbornicah, o tujskem prometu, o odpiranju in zapiranju trgovin, o delovnem času osebja, o gostilniški higieni ter o izvedbi zakona o državni trošarini in njegovem pravilniku. Nadalje so obravnavali zakonito omejitev krošnjarstva ter o potrebi osnovanja strokovnih gostilničarskih šol. Gostilničarji in hotelirji so zopet poudarili svoje znano stališče, naj se v slučaju uzakonitve novega zakona o zbornicah gostilne smatrajo kot samostojna obrt in ne kot trgovine, kakor so sedaj. Kar se tiče delovnega časa natakarjev, so hotelirji in gostilničarji ugotovili, da njihovo delo ni naporno, ker je statistika dokazala, da je med natakarji malo smrtnih slučajev, in so na podlagi tega svojega zaključka zahtevali, da se za gostilniške uslužbence uvede najdaljši delovni čas, ki je dovoljen po uredbi o zapiranju in odpiranju trgovin.

Dve novi naredbi profesorjem

Belgrad, 20. avg. (Tel. »Slov.«) V prosvetnem ministrstvu je izšla naredba, ki prepoveduje profesorjem, da bi postali prefekti in izpraševalni člani institutov, v katerih so dijaki njihovega zavoda. Obenem je prepovedano profesorjem, ustanavljati katerekoli institute za dijake tiste gimnazije, na kateri služijo. Druga naredba prosvetnega ministrstva pa prepoveduje profesorjem, prodajati knjige in pisarniški material. Ta intervencija je izšla gotovo na intervencijo kongresa knjigarnarjev iz cele države, ki so se v tej točki zedinili v strogi zahtevi, da smejo prodajati knjig in učil vršiti edino za to koncesijonirani obrtniki.

Mizerna stanovanja zagrebških dijakov

Zagreb, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Dijaški dom v Ilici št. 83 je končno veljavno kot ostanek nekdanjega večjega dijaškega doma likvidiran. V njem je stanovalo večje število akademikov pod zelo neugodnimi higienskimi pogoji v dveh barakah. Kolika je bila vrednost tega dijaškega doma, najbolj kaže dejstvo, da so bile barake, v katerih so akademiki stanovali, prodane za 2000 Din.

Belgrajske vesti

20. avgusta.

Madjarsko poslaništvo in kolonija v Belgradu sta danes proslavila na slovesen način državni praznik sv. Štefana.

Stavka delavcev belgrajskih mestnih avtobusov in čistilnih naprav je prenehala, ker so deloma ugodili delavskim zahtevam.

Zašel je preko meje v Bolgarijo delavec Perko Ivan iz Murskega Središča, ko je iskal dela. Pravi, da so bolgarske oblasti z njim slabo postopale ter je dne 13. avgusta le težko prispel zopet čez mejo v Caribrod.

Različne kočevske organizacije so poslale merodajnim činiteljem v Belgrad spomenico v kateri na podlagi utemeljenih razlogov prosijo, da bi se še nadalje ohranila v Kočevju polna gimnazija.

Eva Lapajne je postavljena za praktikantko pri poštini upravi v Ljubljani.

Zagrebske vesti

Zagreb, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Svoječasno so listi javili prihod angleških pevcev, ki bi naj posetili Zagreb in druga večja hrvatska mesta. Ker pa je angleška pevska reprezentanca iz nepredvidenih razlogov zadržana, se je njen predsednik opravičil in poslal nekatere angleške pevce privatno v našo državo. Nekateri so že prišli k nam in se nahajajo trenutno v Dubrovniku.

Zagreb, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Zadnje čase se tu čisto dogaja, da kaka oseba brez sledu izgine. Tako je tudi danes zmanjkalo štirih oseb, dveh žensk in dveh moških. Policija vodi preiskavo, da bi se dognalo, kaj je vzrok tega sumljivega pojava.

Naše knjižnice

Spominska knjiga naše univerze ima tudi zanimive podatke o naših knjižnicah. Od samega kraja se je morala ljubljanska univerza pobrigati za potrebne knjige in vire. Strokovnjaki raznih fakultet so skrbeli kot njeni pooblaščenca za pridobitev arhivov bivše Avstro-Ogrske že leta 1922. Zdaj ima svojo zbirko učbenikov in drugih publikacij sleherni samostojni institut in seminar. Med največje med njimi se šteje v pritličju dvorčnega poslopja nameščena profesorska biblioteka juridične fakultete z nad 20.000 zvezki. Od leta 1926 se ji je priključila tudi jako dobro obiskovana čitalnica. Vsi razpoložljivi prostori juridične knjižnice bi lahko nudili zavetišče kakšnim 45 do 50 tisoč zvezkom, in se torej lahko zbirke nemoteno razvijajo naprej. Pod sedanjimi razmerami je to izredna sreča, ker se morajo druge knjižnice stiskati po pretesnih prostorih.

Malo manjša kakor juridična je knjižnica seminarja za slovansko filologijo (nad 18.000 zvezkov) v drugem nadstropju Dvorca. Postala je središče delovanja vseh naših jezikoslovcev in literarnih zgodovinarjev ter so tu delali dalje časa tudi številni inozemski gostje: Čeh Wollmann, Poljak Malecki, Nemec Grünenthal, Italijan Maver in Cronia ter drugi (Giovanni Mayer, profesor slovanske filologije v Padovi je letos natisnil knjigo o Leopardiju v jugoslovanskih prevodih). Med posetniki seminarja so bili številni ugledni gostje: minister Ljuba Davidović ter profesorji in akademiki Srba Cvijić in Belić, Slovence Murko in Mušič, Hrvaata Branko Vodnik in Skok, Čehi Hujer, Vajs in Weingart, Poljaki Nitsch, Rozwadowski in Porzežinski, Rusi Karski, Francev, Durnovo, Spektorski, Struve, Bolgar Teodorov-Balan, Francoz Meillet, Anglež Jobson, Nemci K. H. Mayer, H. F. Schmidt in mnogi drugi. Med številnimi dobrotniki, ki so omogočili razvoj knjižnice, je omeniti Slovensko Matico s 6440 zvezki, g. ministra Ivana Hribarja s 1472 zvezki, ki ter mnogo drugih. Med književnimi zakladi slovanskega seminarja so: dve Dalmatinovi bibliji iz leta 1584. Vrazove »Djulaibje« (Zagreb, 1840) z avtorjevim posvetilom: »P. N. G. Dr. Franju Prešernu u znak starog prijateljstva Stanko Vraz«, krasen Miroslavov evangelistarij v faksimilirani izdaji, Sv. Pismo Nove Zaveze (Beč, 1847) s Karadžičevim avtografov in druge redkosti. V zadnjem zimskem semestru je poslušalo slavistična predavanja 128 dijakov, torej skoro majhna fakulteta.

Zanimiva razprava prof. F. Kidriča »Bibliotški problem in univerza« našteva za doživino tekom stoletij žalibog izgubljene pomembne biblioteke ter podaja pregled v Ljubljani obstoječih javnih knjižnic. Med njimi je na prvem mestu tako zvana licejska ali študijska knjižnica, ki ima že 145 letno tradicijo ter je bila 1810—1814 univerzitetna biblioteka. Vsebuje neprecenljive kulturne zaklade s približno 110.000 zvezki in ima izredno mnogo dragocenih rokopisov. Stiska se še vedno v povsem neprimernih prostorih II. državne realne gimnazije na Poljanah in »mora priti za nekaj let v katastrofalno zagato«.

Pomembno kompletacijo študijske knjižnice tvori muzejska s približno 25.000 zvezki. (Med novimi pridobitvami je ruski Brockhausov leksikon, edini primer v Ljubljani.)

Semeniška ali alumnatska knjižnica z 230-letno preteklostjo in 18.000 zvezki je nastala kot knjižnica prvega znanstvenega društva v Ljubljani, akademije »operosorum« (1693 do 1721) in ima dragocene arhivalije ter stare knjige.

Tudi frančiškanska biblioteka s približno 25.000 zvezki mora imeti na vidiku vsak literarni in kulturni zgodovinar. Nastala je leta 1612 po vrnitvi reda v Ljubljano ter ima med drugimi zakladi letopise ljubljanskih jezuitov za dobo po 1722, ostalino g. Benvenuta Krobata s podatki o Prešernu in dr.

Centralna knjižnica pri višjem sodišču z 8000 zvezki je največja te vrste v državi.

Poleg javnih obstojijo v Ljubljani tudi bogate zasebne knjižnice: Iv. Vrhovnikova, Ad. Robidova, J. Šleibingerjeva in dr. in se je v njih našlo marsikaj, česar ni bilo v javnih. (V Vrhovnikovi celo Dalmatinov Pentatevh iz 1578 in Illyrisches Blatt 1834 s privezanim Prešernovim Sonetnim vencem.)

V celem štejejo ljubljanske javne in korporativne knjižnice vsakekar več stotisoč knjig: okoli 200.000 jih je bilo že po prevratu. V interesu univerze bi bilo usmeriti nabave vseh znanstvenih ljubljanskih knjižnic po novih potrebah univerzitetnega mesta in oskrbeti vsaj rokopisen skupen katalog. Štednja in smotrnost v nabavljanju zahtevata, da postane Državna študijska knjižnica prava univerzitetna in obenem centralna ljubljanska knjižnica: posle univerzitetne knjižnice dejansko vrši že sedaj. »Z vsem poudarkom se mora tudi ob desetletnici univerze ponoviti, da potrebuje Državna študijska knjižnica novih, lastnih in primernih prostorov.«

Volilna zmagá romunske vlade

Bukarešta, 20. avg. Pri delnih volitvah za okrajno skupščino v okrožju Hunedoare je prejel vladni kandidat Moldovanu 47.000 glasov od 60.000 oddanih glasov. Dva opozicijska kandidata sta dosegla skupaj 6000 glasov, dočim je bilo 7000 glasov razveljavljenih. Te volitve so pomembne za to, ker se v tem okrožju nahaja premogovni okoliš Lupeni.

Nejasen položaj v Haagu

Haag, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Danes zvečer so delegacije vseh šestih držav sklicateljic v načelu sprejele nemški predlog, da se določi splošen razgovor o Youngovemu načrtu. Razgovor je določen za jutri popoldne ob 18.

Praga, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je dospel v Haag in se tam pogajal s holandskim zunanjim ministrom Belaertsom radi sklenitve češkoslovaške-holandske arbitražne pogodbe. Razgovori potekajo ugodno in bodo najbrže kmalu končani.

Italija ne popusti

London, 20. avg. Reuter poroča iz Haaga, da je italijanska delegacija demantirala vesti, da bi bila Italija pristala na nekakšne koncesije v prilog Anglije na ta način, da se v zameno revidira sporazum o vojnih dolgovih med Italijo in Anglijo.

Sestanek Snowdena z Briandom

Haag, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Danes popoldne ob štirih sta se sestala Snowden in Briand pri japonskem delegatu Adaciju na čaj. Razgovor je ob 17.30 še trajal. Nemška delegacija je pisмено prosila vse delegacije držav sklicateljic, da se konferenca nujno skliče k razgovoru, da se razčisti položaj radi

Nasprotja med Briandom in Stresemannom

Pariz, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Čuje se, da je včeraj prišlo med Stresemannom in Briandom do ostrega razgovora. Dr. Stresemann je zelo nejevoljen izjavil, da ne razume, zakaj naj sedaj izpraznitev tretjega pasu v Porenju zopet traja deset mesecev, ko se je še pred par dnevi govorilo kvečjemu o šestih mesecih. O saarskem vprašanju je Briand odklonil sploh vsak razgovor. Henderson je v nasprotju s francoskim stališčem izjavil še enkrat, da bo Anglija izpraznila drugi in tretji pas brezpogojno. Bel-

Boji na Daljnem Vzhodu

Vojne akcije se omejujejo na roparske pohode po vaseh
Glavna armada šele pri Irkutsku

London, 20. avg. (Tel. »Slov.«) »Times« poroča iz Sanghaja, da so Rusi s strahovanjem poskušali pripraviti Kitajce do pogajanj na podlagi ruskih pogojev. Šele, če bi se ti poskusi ponesrečili, kar je pri današnjem položaju v Nankingu nedvomno, bodo Rusi segli po odločnejših ukrepih. Do sedaj glavni del ruske armade še ni prišel dalje, kakor do Irkutsk. Premikanje kitajskih čet zelo ovira japonska uprava južnomandžurske železnice, ki se brani prevažati kitajske čete. Zato morajo kitajske čete le po dolgih ovinkih korakati na določena mesta.

Sanghaj, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Glasom uradnega poročila iz Mukdena je skupina ruskih izvidnikov, ki so jo podpirali Koreanci, napadla mesto Zeta Soce v pokrajini Kirina. Pri tej priliki so bili ubiti trije kitajski vojaki, dva pa ujeta.

Pariz, 20. avg. Moskovska agencija Tas poroča, da so kitajske čete obstrlejevale ruski monitor na Amurju.

Washington, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Ameriški konzul v Harbinu je obvestil ministrstvo zunanjih del, da so Rusi vdrl v kitajsko ozemlje in da je padlo v borbah pri Laha Susu v bližini postaje Pogrančničaja 200 Kitajcev.

Sanghaj, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Vojaški oddelek kakih tri tisoč Rusov je bombardiral kitajske pozicije. 24 tisoč Kitajcev je odšlo na pomoč v Čiči Har.

Sanghaj, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Ruska kornjenica iz Sikolskega je poskušala zavzeti

Utrdba zletela v zrak

Bukarešta, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Ponoči ob enajstih je bila silna eksplozija v utrdbi Domnesti pri Bukareštu. Prva eksplozija je bila v velikem skladišču smodnika. Takoj nato je bila vsa utrdba z vsemi objekti v ognju. Detonacije, ki so se neprestano ponavljale do petih jutraj in sijaj ognja so v Bukarešti povzročile veliko paniko. Vojaške čete, ki so bile alarmirane na pomoč, so se mogle približati utrdbi samo na 3 km. Katastrofa je uničila milijonske vrednosti. Usoda posadke 90 mož in 8 do 10 častnikov je neznana. Vojaki, ki so zbežali, so pripovedovali, da je moštvo po prvi eksploziji zaman poskušalo na povelje častnikov pogasiti ogenj. Požar se je od skladišča smodnika razširil tudi na druge objekte, dočim so vojaki skušali pobegniti. V nekem skladišču so eksplodirale stare granate, ki so raztrgale mnogo vojakov. Pogreša se tudi neki kapetan, najbrže je mrtev. Požar dosedaj še ni pogašen. Na vas Domnesti, ki je od utrdbे oddaljena 2 km, je več ur padala gosta toča granatnih drobcev. Prestašeno prebivalstvo je zbežalo in pustilo v vasi vse svoje imetje. Vzrok katastrofe še ni pojasnjen. Ker je bila v utrdbi shranjena samo stara, ne več uporabna artiljerijska municija in se v njej niso vršila nobena dela, ne more biti sovora o malomarni službi. Ver-

nadaljevanja konference ali radi začasne rešitve, ki se mora doseči, če do 1. septembra ne bi prišlo do končnega sporazuma o Youngovem načrtu.

Churchill za Snowdena

London, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Iz Vini-pegga se poroča, da je bivši angleški minister Churchill v intervjuju z novinarji izjavil, da docela soglaš s stališčem, ki ga je zavzel Snowden v Haagu.

Finančni strokovnjaki zopet na delu

Pariz, 20. avg. Iz Haaga se poroča, da so finančni strokovnjaki davi završili svoje poročilo, v katerem se nekaj številke angleških strokovnjakov sklada s številkami ostalih strokovnjakov. Zatrjuje se, da so strokovnjaki ugotovili, da se ponuja Angliji 50% njenih zahtev in da bo morda ta ponudba medzavezniških držav poskočila celo na 75%. Sedaj bodo proučili vrednost nemških vrednot, ki jih je sekvestrirala Anglija in ki se cenijo na 10 milijonov funtov šterlingov. Dopoldne so se sestale delegacije Francije, Belgije, Italije in Japonske ter proučevale poročilo finančnih strokovnjakov, da ugotove, kakšno naj bo njihovo nadaljnje stališče.

gija je po poročilih francoskih listov poslala v tretji pas samo majhno garžo za vojaškega vrhovnega poveljnika, da tako podčrta mednarodnost okupacijskih čet. Desničarski listi očitajo Briandu, ker sploh pusti nadaljevati delo v politični komisiji, dokler ni pojasnjen položaj v finančni komisiji. Glede kontrolne komisije poroča »Matin«, da se v svoji namerni obliki vedno bolj približuje poravnalnemu odboru, ki je določen v locarnski pogodbi.

Gung Ning Siam. Oddelek 200 Rusov je prekoratil reko Amur in izropal nekoliko vasi.

Pariz, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Iz Nankinga se poroča, da je kitajski minister zunanjih del potrdil vesti, da sme general Čang Ling Siang zbrati na meji 60 tisoč mož broječo vojsko.

London, 20. avg. Reuter poroča iz Pekinga, da je bilo tekom poslednjih vpadov sovjetskih čet na kitajsko ozemlje ranjenih in ubitih kakih 200 Kitajcev. Kitajski vojaki v Harbinu so delali silo ruskim in japonskim ženam.

Sovjetska izjava nankinški vladi

Moskva, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Ruski zunanji komisariat je s posredovanjem Nemčije izjavil nankinški vladi, da bo Kitajska odgovorna za vse komplicacije ob kitajsko-ruski meji, dokler Kitajska ne poskrbi za razorožitev belih gardistov in dokler ne prepreči napadov na rusko ozemlje. Dalje trdi zunanji komisariat, da so napačne kitajske trditve, da bi bile ruske čete prestopile v Mandžurijo in izvedle številne racije proti Kitajcem in belim gardistom, pri čemer da je padlo osem mož. Nasprotno pa je res, da so številni beli gardisti napadli rusko ozemlje, pri čemer je bilo ubitih najmanj pet, možno pa tudi 15 vojakov rdeče vojske. Le v osamljenih primerih so ruske čete pri zasledovanju napadalcev prekoratile mejo.

Avstrijska vlada obvlada položaj

Dunaj, 20. avgusta. Čeprav vlada po vsej državi mir, se razburjenje še vedno ni poleglo. Socialisti so imeli sinoči sestanek, na katerem so razpravljali o ukrepih, ki jih je treba podvzeti. Listi poročajo, da so v St. Lorenzu padle 3 osebe in da je ranjenih blizu 200 oseb. Ranjenike so razmestili po okolišnih bolnicah. »Neue Freie Presse« trdi, da se je na obeh straneh streljalo s strojnimi. Dunajsko delavstvo je včeraj dopoldne sklenilo stopiti v stavko, toda voditelji sindikatov so delavce odvrgli od tega sklepa in jih spravili na delo. Navzlic temu pa so imeli delavci v svojih tovarnah sestanke, dočim je med tem počivalo delo. Komunisti pozivajo delavstvo k stavki in sklicujejo svoje zboro za danes. Oblasti ne morejo dovoliti teh shodov zaradi prekratkega prijavnega roka. Policija je zasedla vse državne zgradbe in pomnožila varnostno službo. »Tagblatt« trdi, da sodi vlada o situaciji povsem mirno, ker razpolaga z zadostno oboroženo silo. List zahteva razpustitev vseh oboroženih organizacij. Ta predlog zagovarjajo tudi »Neue Freie Presse«, »Arbeiterzeitung«, »Die Stunde« in »Der Abend«. Edina »Reichspost« trdi, da je Heimwehr patriotičen pokret in da se ga za to ne sme razpustiti. Policija bo prepovedala vse shode pod milim nebom.

Novi poboji med nacion. in marksisti

Dunaj, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Preteklo noč je prišlo do novega spopada med kolesarji socialnodemokratskega Schutzbunda in med patruljo Heimwehrovcev ob dunajski mestni meji na tržaški državni cesti. Heimwehrovci so povzročili preprič s kolesarji, pri čemer je en pristaja Heimwehra nanje streljal. Kolesarji so ga nato prijeli in gnali na orožniško postajo. Med uradovanjem pa je prišlo poročilo, da so brata aretirane Heimwehrovca našli zaklanega na bližnjem polju. Njegovega morilca še niso našli. Do spopada in do nove smrtno žrtve je prišlo samo radi tega, ker sta radi nedeljskih dogodkov Schutzbund in Heimwehr samolastno organizirala popolnoma nepotrebno patrolno službo.

Papež ne obišče Monta Casino

Rim, 20. avg. (Tel. »Slov.«) V vatikanskih krogih se izjavlja, da niso resnične vesti, da bo papež 29. avgusta potoval v opatijo Monte Casino. Izključeno pa ni, da ne bi papež opatijo obiskal pozneje.

Katakombe pripadejo Vatikanu

Rim, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Na podlagi konkordata, sklenjenega med Italijo in Vatikanom se je dovolila sv. stolici pravica, razpolagati z vsemi katakombami v Rimu in po vsej Italiji. Papeška arheološka komisija bo mogla torej razširiti svoje delovanje in študije tudi na vse katacombe izven Rima, tako n. pr. v Neaplju in Sirakuzi.

Šahovski turnir

Praga, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Današnje 17. kolo je poteklo takole: Partije Euwe—Spielmann, Becker—Maroczy in Niemeović—Colle remis. Mattison je premagal Šimisha, Johner Bogoljubova, Yates Thomasa, Capablanca Gilga, Tartakower Menšikovo in Grünfeld Marshalla. Partija Canal—Rubinstein je bila prekinjena. Rubinstein stoji bolje. V partiji Treybal—dr. Vidmar je ob opoldanskem pavzu Vidmar predlagal remis, kar pa je Treybal, ki je stal bolje, odklonil. Pri popoldanskem nadaljevanju je Treybal nadaljeval svoj energični napad in dr. Vidmar je moral po 56. potezi kapitulirati. Potem pa je reklamiral, ker se je dr. Treybalova ura pri 44. potezi ustavila. O reklamaciji bo odločilo razsodišče.

Stanje po 17. kolu: Spielmann in Capablanca 12, Niemeović 11 in pol, dr. Vidmar 10 in pol (1), Grünfeld 10, Euwe 9 in pol, Rubinstein 9 (2).

Drobne vesti

Berlin, 20. avg. »Berliner Tagblatt« poroča, da bodo od 15. septembra naprej povišane železniške tarife.

Bukarešta, 20. avg. Več romunskih listov se pritožuje nad terorjem, ki vlada v bolgarski Makedoniji, zlasti v Petriškem okrožju, tako da se morajo tamonjski Romuni izseljevati v Romunijo.

Bukarešta, 20. avg. (Tel. »Slov.«) Po uradnem poročilu iz Kišineva so prošlo noč ruske obmejne straže pol ure obstrlejevale neko vas v bližini. Smatra se, da so Rusi zasledovali neke tihotapce, ki so brez dovoljenja hoteli prekorati mejo.

Newyork, 20. avg. Švicarski letalec Kaiser je preletel mesto Terseiru na Azorskem otočju ob 18. uri po Greenwichu.

Pariz, 20. avg. Agencija Havas poroča iz Havra, da je tamkaj na prekoceanskem parniku »Pariz« izbruhnil požar, ki je uro nato že objel ves srednji krov. Ogenj je bil pogašen šele po večurnem napornem gašenju. Škoda je znatna. Odhod »Pariza« v Newyork so morali zaradi požara odložiti.

Dunajska vremenska napoved: Hladno vreme, ki se bo le počasi izboljšalo, dež bo ponehal.

Kaj je novega

Koledar

Sreda, 21. avgusta: Ivana Frančiška Šantalska, devica.

1. slovenski katoliški shod v Lemontu

Chicago, 7. avgusta.

Pač se zdaleka niti najboljši optimist ni pričakoval, da bo šlo na shodu vse tako v izbranem redu, kakor je bilo določeno v programu. Predvsem smo dolžni zahvalo Bogu za njegovo naklonjenost k pravemu razpoloženju udeležencev in za lepo vreme.

Pomisliti moramo, kako so tu v Uniji naši ljudje raztreseni in kljub tej oddaljenosti tako ogromno število, okrog 12.000 ljudi! Samih avtomobilov se je naštel do 3.000. Veliko jih je prišlo po železnici in poulični železnici.

H takemu uspehu so tudi pripomogli naši ugledni možje, kakor med drugimi neumorno delavni in požrtvovalni predsednik KSK Jednote g. Anton Grdina. Ameriški Slovenci ne vedo, kaj imajo v njem. Rev. Bernard Ambrožič, OFM, slovenski župnik v Detroitu, je s svojimi globoko zamišljenimi članki pojasnjeval važnost in nujnost katoliškega shoda za ameriške Slovence. Kaj so žrtvovali gg. frančiškani v Lemontu, bo šele odkrito v večnosti. Vsak stavek, ki bi ga napisal, bi premalo povedal. Izenadil je ameriško javnost Rev. Jager s svojimi dobro izučeniimi Orli.

Shod je počastil tudi pravoslavni vladika, biskup Mardary. V kratko izbranih besedah je opomnil k medsebojni ljubezni in umevanju nove države Jugoslavije.

Katoliški shod je bil združen z dvema jubilejema, namreč stoletnico Baragovega prihoda v Ameriko in 35. letnico KSK Jednote, ki ima svoj sedež v Jolietu. Tej največji katoliški organizaciji je bil položen temeljni kamen 2. aprila 1894.

V spomniski knjigi berem, da se je Mihael Wardjan po nasvetu župnika Šušteršiča obrnil po naslove slovenskih društev v Združenih državah na Mgr. Josipa Buha. Sivolasi starček mu je poslal naslove 17 društev. K zedinjenju teh društev je veliko pripomogel dekan Šavs. Pisal je ognjivite članke in navduševal za slovensko katoliško organizacijo. V teku let se je organizacija razširila po vsej Ameriki in tudi v Kanadi ima svoje postojanke. Jednoti predseduje sedaj g. Anton Grdina, ki zanjo žrtvuje vse, samo da bi napredovala gospodarsko in versko. Jednotinega jubileja v Jolietu se je udeležilo kakih 5.000 oseb z domačimi društvi vred.

Katoliški shod je objemal v sebi vse katoliške organizacije: KSK Jednoto, društvo sv. Družine, SPD sv. Mohorja in Slovensko žensko zvezo. Torej je bil slovenski katoliški shod po svojem programu zamišljen kot ena celota in tako je tudi uspel.

Stavbno združništvo v Zagorju

Zagorje, 19. avgusta.

Dr. Krekova zamisel, preskrbeti delavcu lastno hišico z vrtom, je našla pri nas že pred 30 leti utemeljitelje. Takratni kaplan g. Škerjanec je ustanovil stavbno zadrugo, ki je v razmeroma kratkem času sezidala 5 družinskih hišic. Delovanje zadruge je bilo zelo težavno. V kraju ni bilo posojilnice, ki bi nudila kredit. Neprijatelji so napovedovali zadruzi konec in le z največjo težavo so pogumni pionirji vztrajali. Vendar je po nekaj letih zadruga prenehala. Pogosto pa slišimo danes stare rudarje, kako tožijo, ker se niso poslužili ugodne prilike, da bi zidali potom zadruge. Od zadruge je odvajala ljudi soc. dem. stranka, boječ se za svoj vpliv.

Po vojni dobi je nastopilo pri nas občutno pomanjkanje stanovanj. Pri stanovanjskem uradu je bilo prijavljenih okoli 150 prosilcev za stanovanja. Trb. prem. družba ni tekom desetih let pri nas skoro nič zidala. Vsa njena stavbna podjetnost je izražena v novi 18 stanovanjski zgradbi. Tako še vedno niso osamljeni slučajji, da biva več družin v eni sobi. Kako kvarno vpliva to na vzgojo, ni treba omenjati. Spričo teh razmer se je v letu 1926 ponovno ustanovila »Ljudska stavbna zadruga«, ki je skoro štela 60 članov. Takoj prvo leto je zidala v Zagorju 3, v Arčlišah pa 2 družinski hiši. Stavbe so se zidale razmeroma poceni. Veliko težavo dela zadruzi nakup zemljišč. Po zaslugi duh. svetnika g. V. Sitterja je kupila zadruga 2100 kvadratnih metrov nadarbinske zemlje tik ob glavni cesti. Od kupljenega zemljišča je odprodala 2 manjši parceli članom. Na parceli, ki meri čez 1000 kvadratnih metrov na zida lastno enonadstropno zadrugo hišo, v kateri bo javna kuhinja z brezalkoholno gostilno. V stavbi bo 11 krasnih sob. Večina teh prostorov se bo porabila za stanovanja abonentov. Za hišo bo velik zelenjadni vrt. Jasno je, da bi tega ogromnega dela zadruga brez podpore občinskega odbora, občine itd. ne mogla izvršiti. Prostori v prtilišu bodo na razpolago brezplačno za prirejanje gosp. tečaje vsakomur. Stavba je za delavsko Zagorje velika pridobitev. Je tudi najbrž edina te vrste v Sloveniji. Vsekakor je namen zadruge zelo idealen. Na eni strani delati za izboljšanje naroda, na drugi pa nuditi v javni kuhinji kar mogoče ceno prehrano. Kakor slišimo, ne bo ostala zadruga zgolj pri tem načrtu, pač pa bo svojo delavnost še podvojila. Spomladaj namerava zopet zidati več hišic, če bodo na razpolago zemljišča. Dejstvo je, da bo k napredku in razvoju Zagorja mnogo pripomogla naša »Stavbna zadruga«.

Ariel-motocikle

500 in 550 cc

prodajamo po znižanih cenah

Jugo-Auto d. o. z., Ljubljana
Dunajska cesta 36

Planinsko slavlje na Krvavcu

V nedeljo, 18. avgusta je bilo na prelepem Krvavcu pravo ljudsko planinsko slavlje. Zbralo se je nad 2.000 ljudi: okoličanov iz Cerkelj, Komende, Kokre in št. Urške gore. Mnogo planincev je prišlo iz Ljubljane, Kamnika in Kranja. Bil je pravi ljudski tabor in pridiga na Gori! — Pomožni škof g. dr. Rožman je dopoldne ob asistenci oo. frančiškanov iz Kamnika blagoslovil kapelico in vse nove planinske domove in cel Krvavec. Nato je ob pol dvanajstih prevzvišeni daroval sv. mašo ob asistenci kn. škof. tajnika Sajovica, p. Ciprijana in p. Beneša. Po maši je predsednik SPD dr. Tomišček nagovoril zbrano množico, se zahvalil vsem dobrotnikom kapelice in g. škofu za trud ter kapelico priporočal novim zakonskim parom kot poročno kapelo. G. škofski upravitelj Lapajne je govoril v imenu pašniške zadruge, p. Beneš se je pa vsem dobrotnikom kapelice, zlasti ge. Mejaževi iz Komende, prisrčno zahvalil za njene dobrote. Prof. dr. Rožič se je kot nekdanji pastir na Krvavcu zahvalil v imenu zbranega naroda SPD ter pašniški zadrugi in vsem drugim za njih trud in žrtve, da so zgradili tako krasno kapelico na Krvavcu.

Kapelica na Krvavcu — posvečena Materi božji in planinskima zavetnikoma sv. Izidorju in sv. Notburgi — naj bo slovenska božja pot naših planinskih živinorejcev in sploh ljubiteljev planin in narave. Tako je podčrtal dr. Rožič pomen kapelice na Krvavcu.

Po končanih govorih je imel p. Beneš še tiho sv. mašo, nakar se je razvila prisrčna planinska zabava krog planinskega doma na Krvavcu. Tamburaški zbor iz Kamnika in razni pevski zbori so povečali dobro razpoloženje zbranih planincev.

— Kapela na Krvavcu je umetniško delo, izvršeno po načrtu g. univ. prov. arh. Plečnika. Kaj več o kapeli ob priliki, ker je zelo zanimiva in polna samih umetnin.

Toča in strela

Rimske Toplice, 20. avgusta.

Letina je pri nas dosedaj dobro kazala. Včeraj ob 5 popoldne pa je po soparnem dnevu prihrumela huda nevihta. Kot orehi debela toča je začela padati in je ajdo skoro popolnoma uničila. Veliko škode je napravilo tudi na sadju, posebno na jablanah, ki so po nekaterih vaseh tukaj okoli zelo polne. Med nevihto je udarila strela v kozolec posestnika Janeza Privška, po domače Potuška, na Ogečah. Kozolec je bil zelo velik, dvorsten z osmimi okni in je pogorel do tal. Posestnik je bil sicer zavarovan, vendar trpi občutno škodo, ker mu je zgorela tudi vsa krma.

Radi hrušk v bolnico

M. Sobota, 19. avgusta.

Dvoje velikih oči se je zapčilo vame, ko sem vstopil v bolnico. Pred menoj je stal deček sedmih let in me je tako žalostno gledal, da sem se vprašal, kaj neki mu je. Ustavil sem se.

»Kaj pa ti je, da se tako kisló držiš?«

»Domov bi rad šel,« je odvrnil z jokavim glasom.

»Zakaj siliš domov? Ali v bolnici ni lepo?«

»Doma imajo hruške in mi jih pojedó, ako ne pridem domov.«

»Zakaj pa si prišel v bolnico?«

»Želodec me boli.«

»Od česa te boli želodec?«

»Hruške sem jedel.«

»Aha! Hruške si jedel. Preveč si se jih nabol in si želodec pokvaril, kaj ne?«

»Hja, saj sem samo malo splezal na hruško...«

»Ha-ha! Malo si splezal na hruško, pa dosti pojedel. Le nič ne bodi žalosten! Naj jedó doma hruške. Ti bi si zopet pokvaril želodec, potem pa bi bilo še hušje.«

»Saj ne bi več jedel toliko,« se je začel cmeriti in je odšel.

Preveč je imel rad hruške, zato pa bo moral jesti nad šest tednov bolniški kruh.

Odlikovanja povodom krsta kraljeviča Andreja

V ljubljanski oblasti so odlikovani z redom sv. Save V. razreda (nadaljevanje): Peter Hauptmann, župnik na Dobrovi; Jakob Tropec, posestnik in trgovec v Kozarju; Anton Novak, posestnik in trgovec v Štepanji vasi; Ivan Grad, posestnik in gostilničar v Berčevem; Ivan Rus, posestnik in gostilničar v Stranski vasi; Franc Peterlin, posestnik in trgovec na Starem apnu; Josip Šušteršič, posestnik in gostilničar v Seničici; Ivan Bohinc star., posestnik in trgovec v Preski; Ivan Bitenc, ključavničar na Selu; Ivan Rahne, trgovec na Selu; Karl Jeršin, posestnik in gostilničar na Rudniku; Ivan Ogrin, posestnik in trgovec na Lavrici; Franc Toni, posestnik in gostilničar na Igu; Josip Palme, veleposestnik na Igu; Ivan Medved, posestnik in zidarSKI mojster v Tacnu; Alojzij Tršan, posestnik in trgovec v Tacnu; Josip Perme, posestnik in gostilničar v Ponovi vasi; Jurij Petrovič, mizarski mojster v Rožni dolini; Milko Krapež, urar v Rožni dolini; Franc Furlan, posestnik na Verdu; Josip Berlič, direk. hranilnice na Vrhniki; Tomaž Grom, posestnik na Stari Vrhniki; Andrej Opeka, posestnik na Vrhniki; Simon Ogrin, akad. slikar na Vrhniki; Ivan Mihelič, župnik na Zaplani; Janez Melej, posestnik v Veliki Ligojni; Anton Poljšak, županijski ekspozit v Bevkah; Franc Šušteršič, posestnik in gostilničar v Zapužah; Josip Gederer, upravnik veleposestva na Nameršlju; Anton Vidmar, posestnik in gostilničar v Amburcu; Florijan Zorko, veleposestnik v Družinski vasi; Franc Korporec, trgovec v Dobrniču; Ludovik Novljan, pos. in gostilničar v Mirni peči; Anton Zore, župnik v Mirni peči; Franc Perko, posestnik v Novem mestu; Filip Ogrič, dentist v Novem mestu; Edmund

Mladostna svežost.

Ako imate brezhibno polt, tedaj vsak dan mislite tudi na to, da si to srečo ohranite. Na tisoče žen in deklet uporablja dosledno le Elida Ideal milo. Vse so navdušene o njegovi učinkovitosti in to po pravici, ker je uporaba tega mila takorekoč predpogoj za triuml uspeha.

Elida Ideal milo je izredno voljno in čisto — razkošno decentno skozi in skozi parfumirano — zelo prijetno in osvežujoče. Komadi so priročne oblike in lepo zaviti. Kupite še danes Elida Ideal milo ter pričnite takoj z racijonelno nego Vaše polti.

ELIDA IDEAL MILO

Kastelic, trgovec v Kandiji; Alfonz Furlan, frančiškan v Novem mestu; Josip Rudež, veleposestnik na Tolstem vrhu; Rudolf Faleskini, opekarna v Dolenji Straži; Ivan Rakoše, posestnik in trgovec na Straži; Bertold Bartelj, župnik v Vavti vasi; Franc Žitnik, župnik v Stopičah; Adolf Pečak, posestnik in trgovec v Toplicah; Ignac Sitar, posestnik in hotelir v Toplicah; Josip Zupančič, posest. in usnarj v Trebnjem; Alojzij Saje, trgovec v Zabjem; Henrik Tomše, župnik na Catežu; Jakob Dereani, trgovec v Žužemberku; Anton Porenta, župnik v Hinjah; dr. Zvonimir Janežič, zobozdravnik na Bledu; Franc Mavrič, posestnik in župan v Bohinjski Bistrici; Alfonz Mencinger, hotelir v Bohinjski Bistrici; Ivan Finžgar, posestnik in župan na Breznici; Franc Papler, posestnik in trgovec v Doslovčah; Gregor Klančnik, posestnik in župan v Mojstrani; Jakob Kozjek, trgovec na Dovjem; Jožef Zajc, posestnik in župan v Krnici; Andrej Cufer, posestnik in župan na Jesenicah; Karl Neumann, kleparski mojster na Savi; dr. Maks Obersnel, prokurist na Savi; Heribert Kren, zidarski mojster na Koroški Beli; dr. Ivan Grašič, notar v Kranjski gori; Jožef Lavtižar, posestnik in župan v Kranjski gori; Jožef Gašperšič, ravnatelj v Kropi; Valentin Mulej, posestnik in trgovec na Lancovem; Alojzij Kristan, posestnik in tovarnar v Zapužah; Ivan Marčun, posestnik in župan v Ljubnem; Anton Pogacnik, posestnik in trgovec v Podnartu; Anton Spendov, posestnik in župan v Sp. Dobravi; Florijan Janc, posestnik in obrtnik v Radovljici; Anton Kavalar, posestnik in trgovec v Ratečah; Valentin Kumrdej, posestnik in trgovec v Ribnem; Friderik Oličič, posestnik in trgovec na Bohinjski Beli; Jožef Sodja, posestnik in župan v Bohinjski Cescnici; Janez Petermelj, posestnik in župan na Gornji Zetini; Janko Jezeršek, posestnik in župan na Fužinah; Ivan Debeljak, posestnik in župan na Visokem; Franc Smid, posestnik in župan v Selcah; Joško Leben, posestnik in trgovec v Sevljah; Anton Plajfer, župnik v Dražgošah; Franc Lušina, župan v Gostčem; Anton Grohar, posestnik in župan v Sp. Sorici; Lovro Pintar, posestnik in gostilničar v Sp. Sorici; Anton Hafner, župan in trgovec v Stari Loki; Josip Hafner, župan v Skofji Loki; Matija Mrak, dekan v Stari Loki; Lovro Planina, posestnik v Skofji Loki; Janko Potočnik, trgovec in posestnik v Skofji Loki; Viktor Žužek, posestnik in pek v Skofji Loki; Franc Uršič, posestnik in župan v Hotovljah; Franc Jelovčan, posestnik in trgovec v Gorenji vasi; Franc Bernik, posestnik in župan v Bodovljah; Matevž Zihel, posestnik in gostilničar v Skofji vasi; Pavel Tavcar, mizarski mojster v Železnikih; iz Ljubljane: Avgust Jenko, posestnik in pek; Josip Lavrenčič, posestnik; Stanko Bloudek, inženir; Franc Krapež, kavarar; Josip Rebek, ključavničar; Josip Siligoi, upokojenec; Ivan Korencan, trg.; Simon Praprotnik, mizar; Franc Peterca, pos.; Ivan Vrbinc, posestnik, Josip Lovša, poljedelec; Viktor Meden, trgovec; Dragotin Krušič, livarski mojster; Jernej Jelovšek, sedlarski mojster; Ivan Kovič, sodar; Anton Belec, vrtnar na Grmačah; Josip Strukelj, gozdar na Grmačah; Franc Vovk, tkalec v St. Jerneju; Franc Strukelj, posestnik in Gunceljah; Anton Belec, posestnik v St. Vidu; Franc Bernik, posestnik v St. Vidu; Ivan Tomšič, krojač na Verdu; Ignac Piletič, lončar v St. Jerneju; Gregor Petermelj, posestnik in gostilničar v Poljanah nad Skofjo Loko; Vinko Jamar, trgovec v Poljanah nad Skofjo Loko; Janez Berčič, krojač v Stari Loki; Matej Smid, posestnik in krojač v Stari Loki; Ivan Šober, posestnik in čevljar v Skofji Loki; Franc Pogacnik, posestnik in mizar v Skofji Loki; Urban Bohinc, čevljar na Trati; Pavel Čadež, čevljar na Trati; Ivan Kušar, čevljar na Ježici; Anton Sever, mizar na Ježici; Janez Sever, posestnik na Ježici; Peter Bajda, krojač v Štepanji vasi; Martin Medved, sodar v Tacnu; Ivan Gašperin, ključavničar na Viču; Franc Kozina, pekovski mojster na Viču; Alojzij Škarjevič, krojač na Viču; Franc Glatek, zidar na Dobračevih; Matej Strlič, čevljarSKI mojster na Dobračevih; Viljem Krajc, mesar v Starem trgu; Franc

Matoh, krojač v Mirni peči; Ivan Rozman, krojač v Mirni peči; Anton Zajc, kovač v Mirni peči; Alojzij Pavlin, posestnik in gostilničar v Trebnjem; Josip Jurca, krojač v Radovljici; Karl Šafer, posestnik in trgovec v Dolenji vasi; Anton Prijatelj, slikar v Zamostecu; Rudolf Fajdiga, posestnik in gostilničar v Zamostecu; Franc Lesar, posestnik in trgovec na Koprivniku; Matija Vuks, posestnik in gostilničar na Koprivniku; Jožef Lakner, posestnik in gostilničar na Koprivniku; Janez Vuks, posestnik in mesar na Koprivniku; Josip Dular, diplom. eksport. akademik v Vavti vasi.

S posebnim ukazom Nj. Vel. kralja je odlikovan Ivan Rus, župan občine Bled z redom Sv. Save IV. razreda.

V mariborski oblasti so bili odlikovani:

Z redom Karadjordjeve zvezde IV. razreda: Rudolf Maister, divizijski general v pokoju v Mariboru.

Z redom belega orla V. razreda: dr. Alojzij Juvan, advokat in župan v Mariboru; dr. Milan Gorišek, advokat in župan pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah; dr. Alojzij Goričan, odvetnik in župan v Celju; Marko Tomazič, dekan v Kozjem; Friderik Horvat, dekan v Veliki Nedelji; Anton Podvinski, dekan v Zavrču.

Z redom Sv. Save III. razreda so odlikovani: dr. Ivan Tomazič, pomožni škof v Mariboru; dr. Josip Hohnjec, profesor teologije in predsednik »Prosvetne zveze« v Mariboru, dr. Franc Jankovič, zdravnik v Mariboru.

Z redom Sv. Save IV. razreda so odlikovani: Andrej Ljubinkovič, upravnik podružnice Narodne banke v Mariboru, Josip Hladek-Bohinjski, profesor glasbe v Mariboru; Ferdo Pinter, veletrgovec v Mariboru; dr. Ivo Šorli, notar in književnik v Mariboru; Peter Mijović, trgovec v Mariboru; Josip Rosenberg, veleindustrijalec v Mariboru; dr. Franc Lipold, odvetnik in podžupan v Mariboru; dr. Andrej Veble, advokat in predsednik okrajnega zastopa v Mariboru; Oskar Dračar, inženir v Mariboru; dr. Leopold Boštjančič, advokat v Mariboru; Mirko Bazili, profesor trgovske akademije v Mariboru; dr. Viktor Kac, zdravnik v Mariboru; Vilko Weixl, veletrgovec v Mariboru; Mijo Vahtar, obrtnik in predsednik Slov. obrtniškega društva v Mariboru; Vekoslav Spindler, urednik v Mariboru; Josip Janžekovič, dekan pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; Jernej Frangeš, župnik in duhovni svetnik pri Sv. Marijeti ob Pesnici; Josip Cerak, kanonik v Slovenski Bistrici; Anton Krejči, tovarniški ravnatelj v Rušah; Vekoslav Čilenšek, župnik v Poljčanah; Peter Jurak, opat in mestni župnik v Celju; Avgust Drukar, notar v Celju; Josip Kardinar, profesor v pokoju v Celju; dr. Josip Karlovšek, advokat v Celju; dr. Anton Ogrizek, advokat in podžupan v Celju; Josip Zeichen, direktor »Mohorjeve družbe« v Celju; Josip Smrtnik, direktor »Celjske posojilnice« v Celju; Linus Prah, provincial kapucincev v Celju; Alojzij Pohar, superior lazaretov v Celju; Ivan Toman, dekan v Vojniku; Karel Zervornik, posestnik in župan v Loki; dr. Edvard Serko, zdravnik na Vranskem; Franc Zdolšek, župnik v St. Jurju ob Taboru; Martin Medved, dekan v Braslovčah; dr. Vid Cervinka, zdravnik na Polzeli; Fortunat Vogrinec, župnik pri Sv. Frančišku; Alojzij Čizek, mestni župnik v Slovenjgradcu; dr. Vinko Zeleznikar, zdravnik v Slovenjgradcu; Franc Vrečko, škofski ravnatelj in župan v Slovenjgradcu; Simon Salamon, nadučitelj v pokoju v Smartnem; Davorin Roškar, župnik v Mislinju; Ivan Rotner, dekan v Skalaj; Alojzij Trobec, škofski ravnatelj v pokoju v Soštanju; Ivan Hojnik, župnik v Koprivni; Ivan Horneberk, župnik v Mežici; Simon Viher, nadučitelj v pokoju v Vuzenici; Avgust Kolšek, notar v Marenbergu; dr. Ivan Rudolf, advokat v Konjicah; Matija Karba, župnik v Zrečah; Franc Lom, dekan v Smarju pri Jelšah; Franc Lovrec, škofski upravitelj v pokoju v Podčetrtku; dr. Ferdo Kunej, zdravnik pri Sv. Petru pod Svetimi gorami; dr. Franjo Šter, ravnatelj zdravilišča v Ro-

Kino Ljubljanski dvor

Konrad Veldt

ŽIVA KRINKA!

Drama trpljenja in ljubezni!

Ob 4., 1/4 na 7., 1/2 8, 9.

gaški Slatini; Franc Salamon, dekan v Rogatcu; Franc Bratušek, župnik v Svetinju; dr. Ivan Fermevc, advokat v Ptuj; Anton Rovšek, župnik v Cirkovcih; dr. Matej Senčar, advokat v Ptuj; Josip Sinko, župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah; Alfonz Svet, župnik v Ptuj; Mihael Brenčič, župan v Ptuj; Janko Zunkovič, nadučitelj v pokouju in župan v Narajlu; Josip Weigl, dekan v Križevcih; dr. Ivan Stojan, notar v Ljutomeru; Andrej Lovre, župnik v Ljutomeru; Hinko Palum, notar v Gornji Radgoni; dr. Lenart Brezic, advokat v Gornji Radgoni; Jožef Klekl, župnik v Velikih Dolcih; Josip Benko, industrijalec in župan v Murski Soboti; Ivan Jelič, kaplan v Murski Soboti; Ivan Baša, župnik v Bogojni; o. Sikst Zbil, frančiškan gvardijan in župnik v Čakovcu; dr. Ilija Grünwald, višji rabin v Čakovcu; dr. Albin Blažič, zdravnik v Čakovcu; Stefan Murko, župnik v Podturnu; Ivan Kuhar, vicearhidiakon in župnik v Prelogu; Andrej Fischer, pripr. pri Sv. Jurju; Adolf Rozinja, šolski upravitelj v Hardeču; Josip Rajšp, nadučitelj v pokouju v Mariboru; Milko Senčar, trgovec v Ptuj.

Podjetnost žejnega Anastazija

Ljubljana, 20. avgusta.

Brezposelnost je hudo stanje, žepa pa tudi. Anastazij Suša je brezposeln in vedno žejen ter pravi, da ga radi tega oblega vseh sedem egiptovskih nadlog. Bili so časi, ko teh nadlog Anastazij ni poznal in v tistih časih je mož krepkosto »šparal« denar. »Ne vemo, kaj pride,« je preudarjal in nosil bridko prislužene denarce na kupček. In je prišlo tisto, kar Anastazij ni pričakoval niti želel, da bi prišlo. Jedva tri križe, četrtega pol je imel na hrbtu, ko so merodajni faktorji sklenili, da pošljejo Anastazija Sušo v zasluženi pokoj. Od tedaj rešuje Anastazij brezposelno vprašanje. Naporno, neprijetno in sila utrudljivo je to vprašanje. Anastazija Sušo je pritiralo malone v obup.

Prišli so pasji dnevi, najneprikladnejši čas za naporno razmišljanje.

»En sam tisočak še imam, slabi časi se bližajo. Kaj bi! Kamor je šla krava, naj gre še tele! Naj utone zadnji tisočak v tej preklicani žej! In pa veselo mora biti!« je odločil Anastazij in sklenil, da odrine v »letovišče«.

Da ste videli Anastazija Sušo, kako imenitno se je imel v svojem letovišču. Naselil se je bil kar na obrežju Save, si v njenih valovih hladil živce, opazoval vrveče kopališko življenje in živel kakor pravcati dete solca. Še na žepu bi bil pozabil, če bi ne bil čutil v žepu tisočaka. Toda ta ga je žgačkal in mu povzročil neznanske skušnjave.

Ko je Anastazij posedal na razbeljenem savskem progu, zamišljen in pogreznjen sam vase, je imel čudovite vizije. Zdelo se mu je, da sedi v prijaznem, senčnatem vrtu Jankove krčme tam gori pri Sv. Križu, obkoljen od vesele, razigrane družbe. Sami gostilničar mu streže, družba pa navdušeno vzklika: »Še na mnoga, mnoga leta, Anastazij Suša, naš mecen in pokrovitelj!« In on, Anastazij Suša, ves srečen in blažen, rdi od zadrege in zavzetja nad toliko iskrenostjo družbe, dviga kupico in kratko predlaga: »Eks! Anastazij Suša je olikan in vljuden človek, ki cenil tudi gostilničarjevo požrtvovalnost in prizadevanje. Zato se mu je zdelo jako umestno, da pove: »Izvrstna kapljica, Janko, še izvrstnejši si ti, ki nudiš zavetje in okrepčilo nam, žejnim žrtvam pasjih dni!«

»Tisočak imam! Ali bi ne mogle postati te-le sanje resnica?« Odločil se je Anastazij, šel in našel vse tako, kot je sanjal.

Krasne tlakove

(mozaične plošče) izdeluje

I. Gostinčar, cementarna

Pešata p. Dol. pri Ljubljani.

Pantelejmon Romanov:

Krave

Trofim, po poklicu čestni delavec, je stopil v urad občinskega sovjeta in s strašno žalostnim obrazom vprašal:

»Pravijo, da je konec z ženami...«

»S kakšnimi?«

»S poročenimi vendar.«

»Zelo pozno si zvedel za to. Ze prejšnji teden se je zgodilo. S tistimi, ki so se poročile pred sovjetskimi časom, je konec!«

»Kako je to mogoče? S svojo staro sem živel trideset let,« je odvrnil ta bedak. »Kam pa naj jo sedaj dam?«

»Kamor hočeš, samo da ne bo tu,« je odgovoril rdeči Mitka.

»Ako zabita buča česa ne razume, naj molči,« se je oglasil član sovjeta. »Saj je nihče ne podi, samo ukaz je tak, da je treba pritisniti pečat.«

»Kam pa naj ji pritisnem pečat?«

Član sovjeta se je za trenutek zamislil, nato pa rekel:

»Tja vendar, kamor spada!«

»Se razume, toda... tam je vendar pisano nekaj o prejšnjih ženah,« je rekel Trofim.

»Tam je rečeno, da je ločitev dovoljena.«

»Hudiča... to je bilo dovoljeno tudi preje.«

»Preje, državljani, si me moral tri leta plaziti za njo in s pričami, dokler je nisi zasačil, toda sedaj... sedaj se lahko ločiš, kadarkoli si poželi tvoja duša. Dovolj je, če napišeš na papir in pojasniš vzroke z dokumenti. Ona pa gre lahko proč od tebe tudi zaradi slabega občejanja z njo.«

»Na primer, ako jo pretepaš.«

»Kakšna pa je zopet ta novotarija? Ali je ne smem sedaj niti pretepati?«

»Nimaš niti pravice do kletve.«

»Vojak Andrijuška, ki je tudi prišel po pojasnilo k članu sovjeta, je vprašal:

Ko je menjal zadnji stotak, so navalele v Anastazijevo možgane mračne misli in na glas je izpovedal:

»Še malo, in postal bom vreden svojega imena, zakaj pišem se Suša. Suša v krstnem mi listu, suša v žepu, suša v grlu. Kdo bo žirant, ko bom iskal posojilo?«

»Mi vsi, vsi! Živio Suša!« se je uslužno odzvalo omizje.

»Ha, hvala vam, vi, vi, moji dragi — po-po-žirant!«

»Stoj, Suša! Nespodobno govoriš! Pa sem ti mislil povedati za zaklad. Sedaj pa ne bom, ker zabavljaš!«

»Zaklad? Ne bo treba. Vsaj zaenkrat še ne. Imam drug izhod. Tamle preko onega-le zidu počivajo v skupnem grobu moji starši, moja mati, oče, brat... Spomenik imajo, lep, bel spomenik. Pet sto dinarjev je vreden. Naprodaj je. Moja mati mi je vedno rada pomagala. Čemu bi mi iz groba ne dala pomoči? Pet sto dinarjev, naprodaj je!«

»Nagrobni spomenik? Anastazij Suša, pijan si. Ali te je vrag obsedel? To je peklenška misel. Materin spomenik prodajati! Človek, strezni se!«

»Pet sto dinarjev in pijače na mizo!« je hropel Anastazij.

»Strašen človek! Da ga pri priči zemlja ne pogoltne!«

Vstal je nekdo izmed družbe in spregovoril: »Anastazij Suša, poslušaj moj nasvet in ne greši! Tak si, da bi prodal tudi materine kosti, če prodajati spomenik. Pa ga ne boš, zakaj pijan si in tako govoriš. Veš kaj? Tam doli ob Savi so po prevratu pokopavali poginule konje. Razgreti tiste grobove, naloži kosti in jih prodaj tovarni za klet, ki ni daleč. Nikdo ti ne bo tega branil in dobro boš skupil.«

»Konjske kosti? Ali bom dobil zdrav denar zanje, ali bomo potem še pili?«

»Za konjske kosti še, za materin spomenik nikoli!« je odločno povedal oni, ki je Anastaziju svetoval.

»Za konjske kosti, da, za, za konjske ali pa za — moje; samo za materin spomenik nikoli! Oh, kaj sem bil zini! Moja mati se bo obrnila v grobu radi moje podivjanosti. Ali pa mi je že odpustila, saj mi je tolikokrat prizanesla, uboga moja mati!«

Anastazij Suša se je sklonil na mizo, odrinil prazni kozarec in zahteval kot otrok. Molče je družba vstala in se razšla.

Osebnosti

Učiteljska imenovanja.

Minister prosvete je podpisal odlok, s katerim se postavljajo za začasne učitelje:

V ljubljanski oblasti: Tauffer Venčeslav, Litija; Gabrovsek Benedikt, Ziri; Koderman Milena, Trbovlje-Vode; Serceci Ana, Žužemberk; Rabič Marija, Jesenice Radovljica; Mazelle Marija, Mokronog; Krusič Hilda, St. Rupert (Krško); Šetinc Danijela, Koroška bela; Zupančič Natalija, Preseje (Ljubljana okol.); Vrhovnik Marija, Kočevje; Mrhar Feliksa, Birčna vas (Novo mesto); Šiška Ana, Žalna (Litija); Kalan Veronika, Hrastnik; Narobe Pavla, Smartno p. Šmarno goro (Ljubljana okol.); Gale Ana, St. Jurij pri Grosupljem; Berger Marta, Zagorje o. S.; Hlebc Marija, St. Vid nad Ljubljano; Hafner Pavlina, Jesenice (Radovljica); Jernej Ivana, Tržič; Golob Franciška, St. Vid nad Ljubljano; Čeh Ana, Sestro (Ljubljana okol.); Kosti Ljudmila, Senovo (Brezice); Iskra Marija, Jesenice (Radovljica); Traven Ivana, Studenec-Ig; Uršič Marija, Tomišelj (Ljubljana okol.); Jenko Mihela, Zagorje o. S.; Kralj Vida, Črnomelj; Luder Alojzija, Ribnica; Bezeljak Vida, Trbovlje; Svetina Franciška, Kapela (Brezice); Kocijan Angela, Laško; Amon Viktorija, Suhor (Črnomelj); Brenk Marija, Rajhenburg; Potokar Rafaela, St. Lovrenc (Novo mesto); Rihar Roza, Hrastnik; Žebre Viktorija, Škocjan (Krško); Dobnikar Ivana, Stara cerkev (Brezice); Punčuh Julijana, Bloke (Logatec); Kenda Olga, Bizelsko (Brezice); Žigon Ljudmila, Rovte (Logatec); Benedičič Ivana, Adlešiči (Črnomelj); Brejc Marija, Ljubljana na I. ž. o. š. in se dodeljuje na delo etnografskega muzeja v Ljubljani; Zadek Bogomir, Grahovo (Logatec); Peterca Aleksander, Kranjska gora; Novak Milena, Novo mesto; Železnik Minka, Stari trg (Logatec); Lavtizar Hermina, Zagradec (Novo mesto); Tome Kristina, Loški potok (Kočevje); Vreček Bernarda, Trava (Kočevje); Hude Ljudmila, Talčji vrh (Črnomelj); Segula Iva, Trava

(Kočevje); Volavšek Deva, Zidani most; Pirc Milena, Bučka (Krško); Šubic Ana, Rajhenburg.

V mariborski oblasti: Grom Ana, Topolšica na o. š. Zdravilišča; Petančič Martina, Ščavnica; Ukovič-Zalaznik Karolina, Pameče (Slovenji gradec).

★ V državno službo pri katasterski upravi v Ljubljani je sprejet geometer g. Križaj Pavel iz Ljubljane.

Druge vesti

★ Nenadoma je umrl včeraj zjutraj v starosti 79 let g. Janez Zamen, posestnik v Cerkljah in dolgoletni natak v znani gostilni »Pri Petrovcu«. Pogreb bo v četrtek 22. t. m. ob 9 dopoldne. Bil je globokoveren mož, v službi pa zmeraj vreden in natančen. Svetila mu večna luč!

★ Caveant consules! Opozarjam gg. sobrate, da hodi po brežiškem in krškem okraju neki mlad mož blizu 27—30 let, silno prijaznega in pobožnega značaja, ki prodaja sv. pismo angl. bibl. družbe in pa adventistične knjige iz založbe Šišić, Novi Sad. Ker so knjige čedne in od silne pomeni, jih je mož že precej razpečal med ljudstvo. Gospodje dušni pastirji naj po svojih župnijah poizvedo o tem tihem »apostolatu«, pa naj ljudem pojasnijo, kako je s temi knjigami, ki nimajo škofijskega odobrenja. — M. J.

★ Poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani ponovno opozarja vse lastnike hranilnih in čekovnih vlog ter rentnih depozitov pri bivši Poštni hranilnici na Dunaju, da prijavijo, če tega še niso storili, te svoje terjatve Upravi Poštnih hranilnic v Belgradu. Rok za te prijave poteče 1. septembra. Prijave, ki bi prispele po tem roku, se ne bodo upoštevale. Lastniki hranilnih vlog morajo svoji prijavi priložiti hranilno knjižico in domovnico ali potrdilo o domicilu, to je dokazati morajo, da so na normalni dan 26. marca 1919 prebivali in še danes prebivajo na ozemlju naše kraljevine. Lastniki rentnih depozitov morajo priložiti prijavi še potrdilo o državljanstvu. Prijave hranilnih vlog in rentnih depozitov morajo vsebovati pooblastilo, da sme Poštna hranilnica v Belgradu prevzeti v prijavi navedene zneske in zavezo prijavitelja, da bo poravnal vse stroške prenosa. Lastniki ček. računa morajo priložiti svoji prijavi zadnji računski izpisek svojega čekov. računa. Prijave je treba poslati hkrati z ostalimi dokumenti naravnost Poštni hranilnici v Belgradu. Vsem onim interesentom, ki so svoje terjatve proti bivši Poštni hranilnici na Dunaju že v redu prijavili v mesecu maju in juniju 1928, ni treba več ponovno pošiljati prijav. Glede likvidacije vlog pri bivši poštni hranilnici v Budimpešti se bodo kasneje izdali posebni pozivi.

★ Dobrovolci, ki bi se hoteli udeležiti kongresa »Fidacac«, mednarodne zveze rez. častnikov in bojevnikov, ki se vrši od 30. t. m. do 1. septembra v Belgradu, naj se javijo svoji organizaciji takoj, da se jim bo dostavila prosta vozovnica proti plačilu Din 30. Seveda je število teh zelo omejeno. Kot dobrovolci smo tudi člani »Fidacac«. — Oni, ki prejmejo v kratkem obrazce prošnje za zemljo, naj jih takoj vrnejo s podpisli. Uverjenj za sedaj še ni iz Belgrada.

★ Zadrugiški in izobraževalni tečaj slovenskega učitelstva. Poverjenost UJU Ljubljana priredi v dnevi od 22. do 27. t. m. na učiteljski v Ljubljani zadrugiški in izobraževalni tečaj za slovenske učitelje. Na zadrugiškem tečaju bodo strokovnjaki predavali o sledečih temah: historijat zadrugišstva in ustanavljanje zadrug; zadrugiško knjigovodstvo kreditnih in gospodarskih ustanov; najvažnejša korespondenca; o gospodarski politiki. Poleg tega se bo vršil praktično-zadrugi in knjigovodski tečaj. Tečaja se lahko udeležijo učitelji in

★ Hudo zaprtje, katar debelega črevesa, napenjanje, motenja v želodcu, odvajanje krvi, lenivost jeter, zlato žilo, bolečine v kolku, odstrani naravna »Franz-Josef« grenčica — zjutraj in zvečer majhen kozarec. Zdravniki strokovnjaki izpričujejo, da »Franz-Josef« voda ninkuje brez bolečin celo pri dražljivosti črevesa. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Gustav Nusser & Sohn, Wien VII., Alchertg. 10.

nežna britvica iz srebro-jekla celo za najobutnejšo kožo. Preprodajalci naj se obrnejo na

učiteljske, ki delujejo na zadrugiškem polju ter tudi oni ki bi radi delovali na tem polju. Tečaj prične jutri in se ga udeležijo lahko tudi oni, ki se niso prijavili, ako se prikladijo pri vodstvu tečaja tekmo jutrišnjega dne. Na izobraževalnem tečaju, ki se vrši posebe, se bodo obravnavala sledeča vprašanja: Moderna psihologija in vzgoja; strnjen pouk v teoriji in praksi; ali naj študira učitelj psihologijo ali sociologijo in kako; kmetijstvo in učitelj; učitelj kot prosvetni delavec in zadrugišnik. Po vsakem predavanju se vrši diskusija. Za oba tečaja vlada veliko zanimanje in je že mnogo prijavljenec, obeta pa se poleg prijavljenih tudi od ostalega učiteljskega obila udeležba.

★ Strela ubila dva delavca. V nedeljo, dne 18. t. m. se je v Bosni nad Palo in vso okolico nebo naenkrat pooblačilo, ob 7 zvečer pa se je vilo ploha. Bliskalo in grmelno je ves večer, vmes pa je padala toča, ki je napravila na polju mnogo škode. Troje delavcev, Abid Mizdrak, Zejnil Šehić in pa Alija Čosić, je ob 9 zvečer odšla z bližnje žage spat v skladišče. Med ploho pa sta udarili v skladišče dve strelji in ubili delavca Abida Mizdraka in Zejnila Šehića, Alija Čosić je bil le lažje opaljen po vsem telesu.

★ Grozen samoumor pod vlakom. Potniki, ki so se vozili v ponedeljek iz Hrvaškega Zagorja do Zagreba, so bili priče groznemu prizoru. Blizu vasi Vrapče se je vlak sredi proge naenkrat ustavil. Vlak je namreč povozil nekega moškega, ki se je v samomorilnem namenu vrgel pod kolesa lokomotive. Kolesa so moža dobesedno zdrobila, tako, da so bili koščki njegovega telesa razmetani na vse strani. O tem je bila takoj obveščena orožniška postaja, ki je ugotovila, da je bil samomorilec neki Peter Veriga, delavec iz Kustošije.

★ Pri skakanju v vodo si ranil glavo. — Da skakanje v vodo ni tako nenevarna reč, vedo kopalci prav dobro. Kdor ne zna pravilno skočiti in se pri skoku zlekniti, naj raje ne skače v vodo. V Zagrebu je v ponedeljek skočil v Savo na glavo 16letni gimnazijec Aleksander Radič. Z glavo se je zadel na dno in izgubil zavest. Njegovo nesrečo so sokopalci še pravočasno opazili in ga potegnili iz vode. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da si je prav resno poškodoval lobanjo.

★ V Rim. Florenco, Neapol potuje »Probu-dac«, gosp. odsek, Ljubljana, Resljeva 18, 16. sept. Prijave in informacije pri naslovu.

★ Zorko Prelovec: Album slovenskih narodnih pesmi za srednji glas s spremljevanjem klavirja. Izdala Jugosovanska knjigarna v Ljubljani. Cena albuma 30 Din. Naši pevci in pevke so z veseljem pozdravili to tudi na zunanjo lično zbirko pripristo, pa vseeno učinkovito prirejenih slovenskih narodnih pesmi. Naj bi našle pot prav v vsako slovensko glasbo ljubečo družino!

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo imata drevi: Trnkovzy ded., Mestni trg 6 in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

*

○ Dr. Teodor Gonda, advokat iz Budimpešte, ki se je podal l. 1925. na potovanje po vzhodnih deželah, da prouči njihove razmere, je te dni dospel v Ljubljano. Prepotoval je Bolgarijo, Turčijo, Sirijo, Palestino, Egipt, Kiper, Rodos, Grčijo in Albanijo in se sedaj misli delj časa pomuditi v Jugoslaviji. Iz vseh dežela, ki jih prepotuje, napravi dr. Gonda kolekcijo fotografij, kart in podpisov znamenitejših politikov, kulturnih delavcev, predstavnikov gospodarstva kakor tudi mest in krajevnih lepote ter posebnosti. Dosedaj je dr. Gonda nabral 7 debelih knjig, ki naj odajo čim popolnejšo sliko javnega, prosvetnega in gospodarskega življenja dotične dežele in naroda. Ko konča svoje potovanje — to bo približno l. 1935. — misli dr. Gonda te stvari publicirati, tako da ima njegovo potovanje pač splošen kulturni interes.

○ Orel Krakovo-Trnovo priredi v nedeljo 25. avgusta na svojem prijaznem letnem telovadišču v Karunovi ulici 14 javno telovadbo. Po telovadbi bogat srečolov, zelo zanimiva tekma s cvetkami itd. Pri telovadbi in veselici sodeluje godba Dravske divizije. Pohitite v nedeljo vsi prijatelji in ljubitelji telovadbe in trgovskega Orla v Trnovo.

○ Dve nagli smrti. Ko so včeraj, ob 7 zjutraj prišli delavci na neko novo stavbo za Bežigradom, so našli svojega tovariša, 39letnega stavbnega čuvaja Antona Klemenčiča ležati v blatni luži, z obrazom proti tlom. Misleč, da mu je slabo, so ga dvignili, toda spoznali so, da je Klemenčič mrtev. Klemenčič jebolehal za božjastjo in ga je ponoči napadla bolezen. Pri napadu je najbrže padel v blatno mlako ter se v blatu zadušil. Ko so ga tovariši našli, je imel usta polna blata, toda tudi obleka je bila popolnoma blatna. Na lice mesta je prišla policijska komisija in je zdravnik dr. Avramovič ugotovil, da se je Klemenčič v blatu zadušil. — Drug slučaj nagle smrti se je pripetil skoraj ob istem času v Hradečkem vasi. Delavec France Marn, uslužben pri operi, je peljal po cesti ročni voziček miške. Nenadoma mu je prišlo slabo in omahnil je na tla. Ko so ga prenesli v bližnjo vežo in pričeli močiti, so ugotovili, da je že mrtev. Poklicani policijski zdravnik dr. Avramovič je ugotovil, da je Marna zadela kap. Oba, Klemenčiča in Marna, so prepeljali v mrtvašnico.

○ V mestni klavnic (prosta stojnica) se bo v četrtek, 22. t. m. prodajalo prašičje meso.

○ Podatki o »Rdeči hiši«. Zapisali smo že nekoč, da je »Rdeča hiša« mesto zase, mesto v mestu Ljubljani. To mesto ima tudi svojo lastno statistiko. Ker bo občinstvo najbrže zanimalo, kako so bila stanovanja oddana, podajamo nekaj podatkov, v katere poklice se dele oni »srečnejši«, ki imajo čast stanovati v »Rdeči hiši«. Definitivno se dele stanovalci »Rdeče hiše« v te poklice (brez poklicev družinskih članov): 1 prokurist, 2 hranilnična uradnika, 2 strojna stavca, 5 knjigovodij, 4 poslovodje, 1 restavrat, 7 vdov, 1 postrežnica, 1 trgovec, 2 častnikarja, 1 knjižničar, 2 zdravnika (od obeh ordinira samo dr. Franta Mis), 2 slugi, 1 monter, 2 inženirja, 1 telovadni učitelj, 2 strokovna učitelja, 6 učiteljev, 1 učiteljica, 10 profesorjev, 4 strojevodje, 5 častnikov, 2 sprevednika, 41 uradnikov, 6 ravnateljev, 1 hišnik. Skupno je: 28 privatnih najemnikov, 17 najemnikov-mestnih uslužbencev, 67 najemnikov državnih nameščenecv in sicer: 11 železniških uslužbencev, 10 upravnih, 21 prosvetnih, 5 poštnih, 7 sodnih, 2 policijskih, 6 finančnih, davčnih in carinskih uslužbencev ter 1 hišnik, skupno 113 strank. — Te-le stranke bi morale dobiti stanovanja, ker so bile na seji stanovanjskega odseka sprejete soglasno, pa so pozneje, deloma prostovoljno, izpadle: Leon Šubert, Josip Hribar, knjigovod-invalid, Josip Wester, oblastni prosvetni in-spektor v p.; Anton Bagria, strojni ključavničar; Ivan Jug, trgovski poslovođa; Marija Kovač, vdova; Anton Nagode, sodnik; dr. Ivan

Zobni zdravnik dr. S. Puher

Poljanska 16, zopet redno ordinira.

Orel, ravnatelj učiteljskega; Dragotin Pogorelec, bančni uradnik; Božo Račič, ravnatelj; Anton Rožman, žel. uradnik; dr. Karel Ozvald, vseučiliški profesor; Mirko Dermelj, strokovni učitelj; Jospina Cvelbar, vdova; Franc Nabergoj, železniški uradnik. Na mesto teh so izven sklepa stanovanjskega odseka dobili stanovanja v »Rdeči hiši«: Volčič, fin. nadsvetnik; Franciška Rozman, Cecilija Zobjek, postrežnica; Joško Kozlevčar, uradnik mestne hranilnice; Joško Čampa, sodni nadoficijal; Alojzij Klasek, restavrat; Stanko Likar, tajnik OUZD; Robert Dienstl, knjigovodja; Fran Ferjan, gimnazijski profesor; Anton Ravnik, profesor; Jakob Rupelj, inspektor carin; Jan Slais, profesor; dr. Pipenbacher, gimnazijski ravnatelj v pokouju; Ivan Safonik, železniški uradnik; Tone Seliskar, učitelj.

○ Javna borza dela. Delo je na razpolago moškim: 6 hlapcem, 2 kovačema, 3 mizarjem, 1 žagarju za venecijanko, 9 čevljarjem, 22 zidarjem, 4 tesarjem, 18 pleskarjem-soboslikarjem, 4 sodarjem, 5 kamnosekom, 1 pečarskemu pomočniku, 1 krojaču, 1 kleparju, 5 navadnim delavcem, 20 kovinostrugarjem, 1 fotografu, 1 mesarskemu pomočniku, 1 slaščičarskemu pomočniku, 2 mlinarskima pomočnikoma, 1 plačilnemu natakarku, 1 sekirnemu kovaču, 2 elektro-monterjema, 1 vodovodnemu instalaterju, 16 vajencem. — Ženskam: 2 šteparicama, 2 dežnikaricama, 1 šivilji za krznarstvo, 2 služkinjama, 2 kmečkima deklama, 10 delavkam za hmelj, 1 vajenki.

Maribor

□ Umrli se v Mariboru. — Draksler Marija, žena upokojenega sodnega sluga, Pobreška cesta št. 32. Pogreb bo v sredo ob 4 popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju. Škof Terezija, viničarka v Krčevini št. 33. Pogreb v sredo ob trideset na 3 v Pobrežju. Klinger Ottilija, trgovska učenka pri Heinzu, stanujoča na Vodnikovem trgu št. 5. Pogreb v sredo ob 3 popoldne na Pobrežju.

□ Velike kasaške dirke priredi Kasaško društvo v Mariboru na svojem dirkališču na Teznu, dne 15., 21. in 22. sept. 1929. Dirke so nujno potrebne za rejo ameriških kasašev, ker se tako da priliko in vspehbujo konjerejem, da pri dirkah dokazuje konji svoje sposobnosti, konjereji pa morejo pridobiti lepe nagrade. Društvo se za povzdigo lepo se razvijajoče konjereje v Sloveniji ni strahlo žrtve in truda in prireja tako še tri kasaške dneve. Vsaki dan bo po pet enovrednih dirk in pa ena dvovredna dirka, skupne nagrade znašajo okroglo lepo vsoto 50.000 Din. Ker je ravno namen prirejanja dirk predvsem radi povzdige domače konjereje, je društvo v svojih propozicijah določilo konjem slovenske kmečke reje popuste in še posebej kmečkim vozačem. Konjerejska razstava v Ljutomeru je pokazala, s kako prvovrstnim konjskim materijalom razpolagajo kmečki posestniki. Propozicije so se vsem interesentom že razposlale in je določen rok za prijave do 7. septembra. Opravičeno je upanje, da bo pri jesenskem kasaškem mitingu v Mariboru zbrano toliko konjev, kakor jih najbrže doslej še ni bilo v Mariboru. Da se tudi poset dirk od strani občinstva poveča, se je društvo odločilo, da se izžreba ena vstopnica, ki imajo dobri konji dobro vporabnega kasaškega konja. Zrebanje se vrši zadnji dan med 4. in 5. dirko in zagledati naj posetniki dirk dobro spravijo vstopnice. Zeleti je, da si sportni krogi nabavijo kasaše, da bodo tako dirke številnejše in zanimivejše. Na Murskem polju je dovelj dobrih kasašev na prodaj in kasaško društvo v Mariboru da radevolje vsakemu potrebna navodila in nasvete za nakup konj iz naše domače konjereje. Upamo tudi, da bodo naši lokalni faktorji vpoštevali intencije društva in s podporami podprli važno narodno gospodarsko delo.

□ Strela. Dne 19. avgusta proti večeru je udarila strela v hišo št. 27 v Tattenbachovi ulici in poškodovala dimnik.

□ Primarij dr. Černič zopet ordinira.

□ Prijet vojaški begunec. Dne 19. t. m. so odgonskim potom pripeljali iz Avstrije Friderika Bincla, pristojnega v Skofjo vas pri Celju. Bincla so izročili poveljstvu mariborskega vojnega okrožja, ker je pobežal od 40. pešpolka.

□ Nezgod. Dne 20. avgusta ob 6 zjutraj je na Aleksandrovci cesti autobus prevrnil pekovskega učenca Ivana Slačka s tako silo, da je fant dobil težje notranje poškodbe. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

Celje

○ V gledališkem tečaju predavata drevi g. Marjan Marolt o slovenskem teatru od I. Cankarja do danes, g. Pfeifer pa o šminkanju s praktičnimi vajami.

○ Orlovski praznik v Vojniku. Dne 1. septembra bo v Vojniku blagoslovljen in odprt Orlovski dom, obenem dobi tamkajšnji Orel nov prapor. Obširna vojniška župnija ima sicer v prosvetne svrhe zelo lepo in primerno posojilniško dvorano z odrom na razpolago, vendar pa tamkajšnje orlovstvo baš radi pomanjkanja orlovskim svrham primernih in po možnosti samo orlovstvu namenjenih prostorov ni moglo svojih sil razviti v oni meri, kot bi bilo v interesu porasta kataloške misli v Vojniku žetli. Ta pomanjkljaj so opazili zares uvideli ter za vse dobro vneti možje okoli vojniške posojilnice in nič niso pomišljali, temveč zgradili Orlu lastno streho. Ko bo 1. septembra tamkajšnji Orel imel zares velik praznik, ga bodo v lepem številu posetile tudi sosedne orlovske družine. Pojdimo 1. septembra v velikem številu v Vojnik!

○ Razstava hmeljskih vzorcev v Celju. Mnogo se je zadnja leta že pisalo in govorilo o ponujanju hmelja, ki da se ne vrši v pravi obliki in cenam več škodi kot koristi. Ponujanje produkta je pač potrebno, a treba mu je dati oblike, ki bo na eni strani v polni meri zadovoljila kupca, na drugi strani pa varovala ugled producenta. Celjska podružnica Hmeljskega društva namerava letos ponudbo organizirati v obliki kolektivne razstave hmeljskih vzorcev, katere se bo mogel udeležiti vsak član podružnice, nečlani pa le, če se prej v podružnici organizirajo. Z razstavljanjem vzorca bo razstavljalce obenem pooblastil vodstvo razstave, da mu lahko proda ves pridelek, v kateri namen bo razstavljalce vodstvu označil najnižjo ceno, za katero se sme prodaja izvršiti. Vzorce bo zbrala posebna komisija osebno, da bodo tako vzorci popolnoma odgovarjali ponujanemu blagu. Vsi člani podružnice morajo najkasneje do petka 23. avgusta zvečer javiti tajniku podružnice g. Ivo Peršihu, Cankarjeva cesta 4, če se

nameravajo razstave udeležiti. Odvzemanje vzorcev se bo izvršilo že v soboto popoldne, tako da se bo mogla razstava otvoriti prihodnjo nedeljo. Pri tajniku podružnice dobe člani podružnice kakor tudi hmeljarji-nečlani iz okolišja obeh celjskih občin podrobna navodila glede te razstave.

○ Pošten tat. Franjo Nerad, židarski mojster v Celju, je 1. avgusta med 14 in 15 zapustil svojo pisarno, v njej pa svojo denarnico, vredno kakih 100 Din. V denarnici je imel gotovine Din 150 ali Din 250 ter razne papirje. Ko se je vrnil, ni bilo denarnice nikjer in tudi dvomane, da jo je nekdo v mojstrovni odsotnosti sunil. Dne 4. avgusta pa je g. Nerad dobil sledeče pismo: »Čenjen Gospod! Vam naznanjam da kar sem Vam ukradel denarnico pa saj bi jo ne če bi človek saj eno delo dobil. In tisto denarnico ko sem jo Vam ukradel Vam jo pošljem z denarjem vred nazaj kolikor je bilo denarja v njej če bom kje kak zaslužek dobil. In to Vam pošljem zanesljivo nazaj vse kar je bilo v denarnici. Z odličnim spoštovanjem.« — Podpisa seveda na pismu ni. Vsekakor pa je to zanimiv zgled tatu in je res še samo potreba, da možakar dobi delo, pa ukradeni vrne.

○ Dve tatvini. Delavec Uplaznik Franc na Bregu je imel mrežo za presipavanje peska naslonjeno na dvorišču svojega stanovanja. Pa mu je 4. avgusta izginila brez sledu. Dne 9. avgusta je prvi sledila druga, nekoliko manjša, vredna 150 Din, medtem ko je bila prva vredna 250 Din. — Tovarniška delavka Marija Kračin v Gaberju je v ponedeljek popoldne prala perilo v pralniči svojega stanovanja. Svojo spalnico, ki se nahaja v pritličju, je med tem sicer zaklenila, ni pa zaprla okna. Nekaj nepridiprav je splezal skozi okno in snel raz steno 100 Din vredno moško naklato uro. Stori je to očividno kdo od paglavcev, ki se tam okoli potikajo, ker so našli na oknu prašni odtis noge kakih 8 do 10 let starega dečka.

○ Če zamudiš vlak. Trgovec iz Sv. Lenarta v Slov. gorah Franc Pogačnik je dne 19. avgusta v Zalecu zamudil vlak. Mahnil jo je kar peš proti Celju. V Arji vasi ga je zalotil hud naliv, pa je stopil pod bližnji kozolec vedrit. Nesreča je hotela, da je pod kozolecem tako nerodno padel po stopnicah, da se je močno poškodoval po hrbtu in dobil tudi notranje poškodbe. Zdravi se sedaj v celjski bolnici.

○ Državna deška meščanska šola v Celju. Ponavljalni izpiti se prične 29. avgusta ob 8 zj. Končni izpiti se vrše 30. avgusta ob 8 zjutraj dalje. Vpisovanje v vse razrede bo v soboto ob 8 do 12. Sprejmejo se učenci, ki so uspešno dovršili četrto šolsko leto. S seboj naj prinesejo izkaz o šolskem napredku ter krstni list. Pri vpisovanju je plačati vnaprej 20 Din za zdravstveni fond. Kdor pa želi biti te takse oproščen, mora predložiti ubožno spričevalo.

○ Glazija je po svojem terenu sicer silno pripraven prostor za cirkuse ter sportne in vojaške vaje. Nihče pa ne pomisli, da se nahaja tam v neposredni bližini bolnica s sto in sto težkimi bolniki, ki jih najmanjši šum moti in jim že itak veliko trpljenje veča. Človek bi mislil, da bodo vsi merodajni faktorji gledali na to, da se bolnica obvaruje vsakega nepotrebnega hrupa in vznemirjajočega vpitja. Pa ni tako: Če ni na Glaziji cirkusa, se pa vrše druge produkcije sportnikov in vojaštva, kar vse bi se prav lahko vršilo na kakem primernejšem prostoru. Naj bi se v bodoče vsaj pred cirkusi in njih vresčečo godbo zavarovali bolniki! Najbolje bi pa bilo, da se vprašanje Glazije, ki razpolaga z lepim šetališčem, reši na kak način tako, da bomo dobili tam vzorno in mirno šetališče, potrebno tembolj, če bo regulacija Savinje odgriznila mestnemu parku precej sveta.

Dopisi

Kamnik

Blagoslovitev brizgalne. Prostovoljno gasilno društvo v Radomlju pri Kamniku, ki je najmlajše gasilno društvo v kamniškem okraju, si je nabavilo novo brizgalno. Društvo se je ustanovilo pričetkom letošnjega leta. Za njegovo ustanovitev kakor tudi za nabavo brizgalne ima največ zaslug vsestranski delavni župan Ivan Pavlin. Ta je tudi poskrbel, da se je v nedeljo 18. avgusta na kar najslovesnejši način blagoslovila nova brizgalna. Blagoslovil jo je ob večji prisotnosti duhovščine g. kanonik in dekan Ivan Lavrenčič. Blagoslovitvi je prisostvoval g. okr. načelnik vladni svetnik dr. Fr. Ogrin, ki je imel tudi važen nagovor na navzoče gasilce. Govorila sta še domači načelnik g. Pavlin in župni načelnik Cerer iz Kamnika, ki je dobro obrazložil naloge gasilnih društev. Brizgalni je kumovala gospa Franciška Škerjanec. Po blagoslovitvi se je vršila na vrtu g. župana Ivana Pavlina veselica. Novemu gasilnemu društvu želimo kar največji razmah in da si kmalu postavi svoj lastni gasilni dom.

Nabava motorja. Zelo delavno gasilno društvo Duplica-Smarca, ki je že ponovno hitelo na pomoč radi požara ogroženim posestnikom v kamniški okolici, si je pred kratkim omislilo motor za svojo brizgalno, ki ga je blagoslovil v nedeljo 11. avgusta g. kanonik Ivan Lavrenčič. Vedno nove nesreče, povzročene po požarih, so rodile par prav delavnih gasilnih društev v kamniškem okraju.

Št. Jernej na Dolenjskem

Smrtna avtomobilska nesreča. Znana je da leč naokoli božja pot sv. Roka ha Tolstem vrhu pri Št. Jerneju. Z prejšnji večer pred žegnanim pridejo romarji, da opravijo tudi sv. spoved. Tako se je namenila na božjo pot tudi Antonija Duh iz Dobrave pri Raki. Ko je prišla še skoro do Št. Jerneja, prav za prav do ceste, ki pelje v Dolenjo Storo vas, kakih sto metrov od Št. Jerneja, pridrvi v smeri od Prekope proti Št. Jerneju neki zagrebški avto. Ker je cesta močno prašna — posebno avto prah še bolj dvigne v zrak, da se človek komaj še spozna, kje da je — se je hotela žena umakniti na nasprotno stran, da bi se tako vsaj malo zavarovala pred prahom. Toda bilo je že prepozno. V tem hipu je privozil avto in ker se je žena šele zadnji hip skoro tik pred avtomobilom hotela umakniti na drugo stran ceste, se avto ni mogel več ustaviti, podrl jo je na tla in v trenutku je bila mrtva. Na lice mesta je takoj prišel g. duh. svetnik Lesjak, da bi ji podelil sv. odvezo, pa je že bilo prepozno. Prepeljali so jo v mrtvašnico v Št. Jernej. Če zadene tu krivda šoferja, bo ugotovila presikava. Na vsak način pa naj bi šoferji vozili z brzino, katere jim je po paragrafi dovoljena, ne pa drveli kot nori. ljudem pa priporočamo več previdnosti, pa bi bilo polovico manj nesreč, kot jih je sedaj.

Slovenjgradec

Dne 17. avgusta se je mudil v Slovenjgradu finančni ravnatelj g. dr. Povalej, ki je pregledal davčno in katastrsko upravo. Popoldne istega dne se je knezoškof g. dr. Andrej Karlin mogrede ustavil v Slovenjgradu. Tu se mu je pridružil g. L. Eiletz, vladni tajnik, nakar sta se peljala z avtom k blagoslovitvi »Slovaškega doma« v Šostanj. — Dne 18. avgusta se je vršila v Šmartnem pri Slovenjgradu velika veselica gasilskega društva. — Dne 14. avgusta ob 9 zvečer je v Podgorju pogorela »Popičeva« lajta. Ker je bilo poslopje večinoma iz lesa, so gasilna društva, ki so prihitala na pomoč, našla samo še pogorišče z ostanki zidovja. Ker so domačini že spali, so rešili komaj svoje življenje. Lastniku je baje zgorelo tudi nekaj denarja. Ogenj je nastal v dimniku. Posestnik je bil baje že zadostno zavarovan proti požaru. — Avtomobili, dandanes moderno prometno sredstvo, se zelo množe pri nas. Trgovci in drugi obrtniki so iz praktičnih ozirih že posestniki avtomobilov. Ker naše ceste še niso urejene za vožnjo z avtomobili, imamo tudi dovolj prahu na vseh koncih in krajih.

Slovenska Krajina

»Draga najemnica.« To notico, kakor je bila objavljena v 183. številki »Slovenca«, dopolnjujemo v toliko, da je med hotelijem g. Dobrayem in g. Faflikom že sklenjena pogodba in g. Faflik prevzame ves obrat 1. marca prihodnjega leta ter plača mesečno 5000 Din najemnine, ne pa dnevno 400 Din, kakor se je prvotno govorilo.

Dve razstavi. Ob priliki proslave desetletnice sta bili v Murski Soboti odprti dve razstavi in sicer obrtna razstava pomočnikov in vajencev, ter šolska razstava slik ter ženskih in moških ročnih del. Na šolski razstavi je zastopana večina šol. Razstavljeni predmeti vzbujajo občudovanje, posebno ženska ročna dela, o katerih je težko verjeti, da so jih naredile učence ljudskih šol. Glavna zasluga seveda gre učiteljicam ročnih del, o katerih se mora priznati, da vestno in z razumevanjem vršijo svojo nalogo.

Katoliški shod v Potsdamu

Berlin, 18. avgusta.

Brandenburška je imela letos svoj pokrajinski katoliški shod v Potsdamu, tako rekoč predmestju Berlina. Tudi za razvajeni Berlin je bil katoliški shod dogodek. Glavni točki shoda sta bili dopoldanska slovesna služba božja na skoro nepregledno razsežnem prostoru pred katoliško cerkvijo in sprevod na stadion, kjer so bili po popoldanski službi božji na prostem slavnostni govori. Vsakih 10 minut je privozil vlak na potsdamski kolodvor, ves dan so se vsipali ljudje s kolodvora v mesto, ki je radi svojih razkošnih parkov in ljubkih jezer sicer za Berlin eno najlepših izletniških točk, ki pa vendar vsaj v dopoldanskih urah ni videlo zlepa toliko množice kot na dan katoliškega shoda.

Poseben sijaj je dopoldanski prireditvi dal nuncij nadškof Evgen Pacelli, knez po duhu in telesu, visok, slok, že nekoliko siv mož, dobrohotnih, toda izredno odločnih potez. — Okrog oltarja na slavnostnem prostoru se je postavilo več kot 150 zastav; še več zastav z zastopniki društev je prišlo k popoldanskemu sprevodu. Največ je bilo v sprevodu mladine; akademskih društev je bilo z zastavami v sprevodu 12; katoliškega shoda se je udeležil tudi znani Quickborn — društvo, nastalo ob času mladinskega gibanja, kateremu pa se je očitajo, da gleda katoliško gibanje le preveč od strani. Mladino so k shodu posebno iskreno vabili. Kongresni znak je bila podoba mladeniča z visoko dvignjenim križem in z napisom: Naša mladina. Govorniki so poudarjali, kako potrebno je, da store starejši za mladino, kar le mogoče. Ni res, da bi bila današnja mladina slabša, kot je bila predvojna, le v drugačnih, večinoma veliko težjih razmerah živi, zato tudi drugače misli in drugače čuti. Današnja mladina moramo skušati razumeti, pa jo bomo ljubili.

Izreden pomen je imel letošnji brandenburški katoliški shod ker je bil to prvi katoliški shod samostojne berlinske škofije. 18. avgusta je nuncij Pacelli obenem s prusko vlado podpisal konkordat, ki je dobil s tem svojo pravno veljavo; s konkordatom pa je zagotovljena samostojna škofija v Berlinu. Ko so 1. 1878 popalali temeljni kamen cerkvi sv. Hedvike, zdaj stolni cerkvi berlinski, je vsa pokrajina, ki bo tvorila berlinsko škofijo, štela 13 župnij, danes pa ima ta pokrajina 146 katoliških dušnopastirskih enic z 806.000 katoličani. Z veseljem je katoliški shod poudarjal pa napredek katoliške cerkve v brandenburški pokrajini, pozival pa je tudi katoličane k delu, da to, kar imajo, ne le ohranijo, ampak dalje razvijajo.

Radio

Drugi programi:

Sreda, 21. avgusta.

Belgrad: 12.15 Plošče. 12.45 Radio-kvartet. 13.30 Dnevne vesti. 17 Otroška ura. — Pravljice. 17.25 Radio-kvartet. 18.25 Čitanje iz nemške literature. 20 Spasit: iz hrvatske zgodovine. 20.30 Koncert. Sodelujejo: koncertna pevka gđ. Stamatović, g. Lovro Matačić (klavir), prof. Mokranjac (cello). 21.30 Čas. Dnevne vesti. 21.50 Plezanje. Begovičeva veseloigra. 22.25 Radio-orkester. — Zagreb: 13.15 Plošče. 22.35 Koncertni večer. Sodelujejo sopranistka Martens in P. Dumičič (klavir). 22 Plesna glasba. — Varšava: 18 Orkestralni koncert. 20.30 Koncert klasične glasbe. 22.45 Plesna glasba. — Dunaj: 11 Dopoldanska glasba. 16 Popoldanski koncert. 17.50 Pomen kontrole semena za gospodarstvo. 18.15 Potujoči mikrofoni: Eno uro na aerodromu v Aspernu. 19 Citre in dudu. 20 Čas — vreme. 20.05 Pisan večer. 21.05 Humor v pesmi. 22 Lahka večerna glasba. — Brno: 12 Popoldanski koncert. 16.30 Opoldanski koncert iz Prage. 19 Koncert češke filharmonije. — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert. 17.35 Večerni koncert. 20 Večerna glasba. 21 Vesela sredi. Nato poročila in ples. — Berlin: 14 Plošče — solisti. 15.30 Žensko vprašanje in skrbstvo. 17.30 Zabavna glasba. 21 Simfonični jazz. — Katovice: 16.20 Popoldanski koncert. 17.25 Poljsko uči O. Regorowicz. 18 Koncert iz Varšave. 19.20 Kozertija K. Nitscha. 20.30 Večerni koncert. 21.30 Literarna ura. 22.15 Poročila. — Toulouse: 12.45 Orkestralni koncert. 20.30 Koncert simfon. orkestra. 21 Fragmenti iz oper. 21.30 Harmonika. 21.45 Plesna glasba. — Stuttgart: 12 Promenadni koncert. 15 Otroška ura. 16.15 Po-

poldanski koncert radio-orkestra. 20 Koncert filharmoničnega orkestra. — Praga: 12.20 Koncert radio-orkestra. 16.30 Popoldanski koncert. 19.05 Koncert češke filharmonije. 22 Poročila. — Ostrava: 19 Prenos koncerta češke filharmonije iz Prage. 22 Poročila. — Leipzig: 12 Plošče. 15 Mladinska ura. 16.30 Koncert radio-orkestra. 20 Baumann ura. — sodeluje radio-orkester. 22 Poročila in plesna glasba. — Breslau: 16 Mladinska ura. 16.30 Zabavna glasba. 18 Svet in potovanje. 20.15 Valovi okoli Reginalda. Vesela sluhoigra. 21.30 Vesel večer v besedi in pesmi.

Sport

SLUŽBENE OBJAVE LNP.

(Iz seje posl. odbora dne 14. avg. 1929.)

Poslovni odbor je naknadno odobril prijateljske tekme, odigrane 10. in 11. t. m.: Ilirija : S. K. Nicholson in Ilirija : Wiener Sportklub na Dunaju ter Trbovlje : Sava in Sevnici. Odobrena je nadalje prijateljska tekma Elan : Natakari 15. t. m. v Novem mestu; za to tekmo se izjemno dovoli predčasen nastop za S. K. Natakari igr. Dolinar Ivan in Slapar Niko ter gostovanje v S. K. Natakari igr. Jesenko Danijel (S. K. Krakovo) in Čemažar Ivan (S. K. Jadran) s pristankom njihovih klubov.

Verificirajo se naslednji igralci s pravico nastopanja dne 24. t. m. za S. K. Rapid Hardinka Franc, za S. K. Celje Pilko Zorislav, za S. K. Zeleničar Mattel Franc, za S. K. Natakari Slapar Niko, Dolinar Ivan; nadalje s pravico nastopanja dne 17. februarja 1930 za S. K. Ilirija Kreč Stanislav. — Na znanje se vzame izjava igralca Cesar Ivana, s katero prekljuje svojo prijavo za S. K. Svobodo, Maribor, ker ostane še naprej član S. K. Rapida; verifikacija navedenega igralca za S. K. Svobodo gl. objave z dne 2. t. m. je s tem anulirana. — Prijavnico igr. Srečka Fleischerja za S. K. Ilirijo bo rešil posl. odbor na prihodnji seji.

Poslovni odbor je izžrebal vrstni red prvenstvenih tekem I. in II. razreda v Ljubljani kakor sledi; prv. tekme I. razreda se prične dne 22. septembra, prv. tekme II. razreda dne 15. septembra.

I. razred: I. kolo: Ilirija : Hermes, Jadran : Svoboda; II. kolo: Ilirija : Svoboda, Primorje : Jadran; III. kolo: Primorje : Ilirija; IV. kolo: Ilirija : Jadran, Hermes : Svoboda; V. kolo: Primorje : Svoboda, Hermes : Jadran; VI. kolo: Primorje : Hermes.

II. razred: I. kolo: Reka : Krakovo, Slavija : Natakari; II. kolo: Slovan : Krakovo, Reka : Grafika; III. kolo: Krakovo : Natakari, Slovan : Reka; IV. kolo: Slovan : Natakari, Krakovo : Slavija; V. kolo: Krakovo : Grafika, Slovan : Slavija; VI. kolo: Slovan : Grafika, Reka : Natakari; VII. kolo: Slovan : Grafika, Reka : Slavija; VIII. kolo: Grafika : Natakari.

V I. razredu so klubi obvezani tekmovali s I. moštvi in z rezervami; I. moštvo in rezerva igra isti dan. Juniorske prv. tekme niso obvezne razen za klube, ki do 27. t. m. obvezno sporoče podsavezu, da hočejo igrati tudi z juniorskimi moštvi. — Klubi II. razreda so obvezani nastopati s I. in rezervnimi moštvi. — Eventualne spremembe izrebanega razporeda z ozirom na protest S. K. Slovana proti njegovi uvrstitvi v II. razred bo objavil posl. odbor naknadno.

Medklubski odbor v Mariboru se poziva, da nemudoma izžreba prvenstvene tekme za jesensko sezono ter pred njimi tekme za prehodni pokal LNP. — Tajnik II.

*

Po sklepu upr. odbora na seji dne 18. t. m. se določa za reprezentančno tekmo LNP: Steir. FV v Gradcu dne 25. t. m. naslednje podsavezno moštvo: Koren (Maribor) — Svetic (Primorje), Verovšek (Ilirija) — Zemljak (P.), Slamič (P.), Pišep (P.) — Jug (P.), Svetic (Hermes), Oman (I.), Doberlet (I.), Uršič (P.); rezerva Košenina (H.). — Moštvo odpotuje v Gradec v soboto 24. t. m. z brzovlakom ob 12.04 opoldne. Navedeni igralci se pozivajo, da se javijo pol ure pred odhodom vlaka podsaveznemu kapetanu pred vzhodom na gl. kolodvor; s seboj morajo prinesiti kompletno obutev in bele hlačke. Igralci, ki so morda zadržani igrati ali odpotovati z označenim vlakom, morajo javiti to vsaj do četrta 22. t. m. opoldne podsav. kapetanu, drugače bodo strogo pozvani na odgovor. Potne liste naj oddajo navedeni igralci najkasneje v sredo, 21. t. m. ob 20.30 pri seji poslovnega odbora v Delavski zbornici, Miklošičeva cesta; igralci, ki se nimajo potnega lista, morajo oddati domovinski list in dve fotografiji v legitimacijskem formatu. — Podsav. Kapetan: Dolinar I. r.

Službeno iz LHP-a. Seja upravnega odbora se vrši jutri, v četrtek ob 20 v damskem salonu kavarnе Emona. Naprošajo se vsi gg. odborniki, da se seje udeležijo. — Tajnica.

MOTORNA DIRKA NA KORENSKEM PRELAZU.

Lani je priredil Koroški avtomobilski klub po večletnem odmoru prvič spet na Korenski cesti dirko za avtomobile in za motorna kolesa in je dosegel s to dobro organizirano prireditvijo lep uspeh. Tudi letos se bo ta dirka vršila, in sicer v nedeljo 25. t. m. Start je pri carinarici v Rikarji vasi, cilj je zgoraj pri mitnici; dirkalna proga je 3440 dolga, višinska diferenca med startom in ciljem znaša 424 metrov, največja strmina je ca 24%. Tekma je prosta za sportne in turne avtomobile, za navadna motorna kolesa s prikloiko. Za placiranje je merodajen izključno le prevoznik časa. Oficielni trening na zaprti progi se vrši 24. t. m. od 14 do 18. Upajo na lepo udeležbo.

IZ DEŽELE TISOCERIH JEZER.

Pikala, eden od finskih sportnih voditeljev, se nahaja na študijskem potovanju po Nemčiji. V Berlinu je predaval o svoji domovini; marsikdo je prišel, da kaj sliši o skrivnostih, ki obdajajo bajne uspehe finskih sportnikov. Pa ni o teh skrivnostih nič slišal; jih namreč ni. Večkrat senzacionalni uspehi ljudskih sportnikov so samo posledica težkih življenjskih pogojev tam gori, ki od vsakega posameznika veliko zahtevajo, ga že v otroških letih utrdijo in ga usposobijo za poznejša velika dejanja. Preprosti način življenja in hitro življenje v dane razmere nudijo vsakemu sportniku njegovo udeleževanje torišče takorekoč pred domačimi vratmi, kar ga izpodbuja k stalnemu treniranju. Večni boj s strogo severno naravo zahteva zvišane napore, dolge razdalje med vami in mesti so dodelile teku na dolge proge naravno največji pomen in največjo gojitev. Učenec in učitelj, ki gresta v šolo, pismo, noša, ki nosi pisma v 50 in več km oddaljene kraje, trgovec, ki gre na razna tržišča, vsak ima pozimi smuča na nogah, vsakomur se mudi in vsak brzi z veliko hitrostjo naprej. Zato tudi v severnih deželah pri smučarskih tekmah zasedajo prva mesta večinoma pismonoše. Med vsemi sportnimi panogami se zanimajo Fini najbolj za lahko atletiko; morda je to posledica prvih modernih olimpijskih iger, kjer so stopili Fini s svojimi sportnimi uspehi v lahki atletiki v isto vrsto kot veliki sportni narodi.

Poizvedovanja

Zlat uhan se je našel te dni na Poljanski cesti. Več se poizve v upravi »Slovenca«.

Sveta življenje in vrvenje

Razdalje padajo

Nekaj silnega je zmagala velikega nemškega zrakoplova nad svetovnimi daljavami. Če kaj, mora to dejstvo v človeštvu dvigniti in utrditi zavest, da smo vsi zemljani otroci enega Očeta in ene matere-zemlje, bratje tedaj, pa naj nas tudi ločita jezik in barva. Ta zavest prevzema v prvi vrsti tudi udeležence Zeppelinovega svetovnega poleta, kakor pričajo brezžična poročila časnika s krova »Grofa Zeppelina« Eno teh poročil slove:

Egiptovski ministrski predsednik Mohamed Mahmud paša (levo) in voditelj opozicijske stranke »Valde« Nahas paša, ki sta za nove volitve, ki se bodo vršile čez 6 tednov, izdala na prebivalstvo vsak svoj poziv.

Po sijajni vožnji, ki je neskončno bogata na veličastnih, nepozabnih vtisih, je »Grof Zeppelin« danes, po 75 urni vožnji dosegel obalo Ohotskega morja pri Port Ajanu in krenil v smeri Nikolajevsk-Sahalin. Iz Japonske že prihajajo številni brezžični pozdravi. Na krovu je najkrasnejše razporedenje; najbolj pa je seveda svojega uspeha vesel dr. Eckener.

Dosedanje potovanje se je razvijalo sledeče: V soboto ob 11 dopoldne berlinskega časa smo prehiteli berlinsko krajevno uro že za 5 ur. Pluli smo s povprečno hitrostjo 105 do 120 km na uro. Že tedaj smo izračunili, da bomo, če nam bosta veter in vreme še dalje ostala zvesta, v nedeljo jutraj dosegli Jakutsk, popoldne pa obalo Ohotskega morja, a v ponedeljek opoldne, to je po berlinskem času zgodaj jutraj, pa Tokio. Torej za dan prej nego smo upali. Na krovu se je ta uspeh seveda vsestransko živahno pretresal in stotniku Lehmannu ne bi bilo treba igrati na harmoniko, ki jo izvrstno obvlada, da bi nas ohranil v dobri volji. Pogovori so se običajno sukali okoli ozemlja, preko katerega smo leteli. Za Jenisejem in spodnjo Tungusko, približno na 64. stopinji zemeljske širine, smo imeli mrzlo, deževno vreme. Pokrajinska slika, močvirna tajga, pragozd, ki jo oživlja komaj nekaj ptic, napravlja silno samotno in zapuščen vtis. Na ozemlju, ki je večje nego Nemčija, smo opazili ponoči samo dve luči. Ena je bila taborski ogenj nekega lovca in trgovca s krznom, ki se pač ni malo čudil, ko je opazil naš zrakoplov; druga luč pa je pripadala vremenski postaji Jenisej, ki nas je radostno pozdravila.

V nedeljo zarana smo dosegli vzhodnosibirsko »velemesto« Jakutsk. Tu, kjer smo imeli skoraj zapustiti rusko ozemlje, smo se za hip zbrali v spominu na nemške vojake, ki so padli na Ruskem. Ko se je zrakoplov bližal pokopališču, smo se spustili niže in dr. Eckener je kot vodja zrakoplova vržal venec, ki je padel natančno na pokopališče. Ti trenotki so šli vsem globoko do srca.

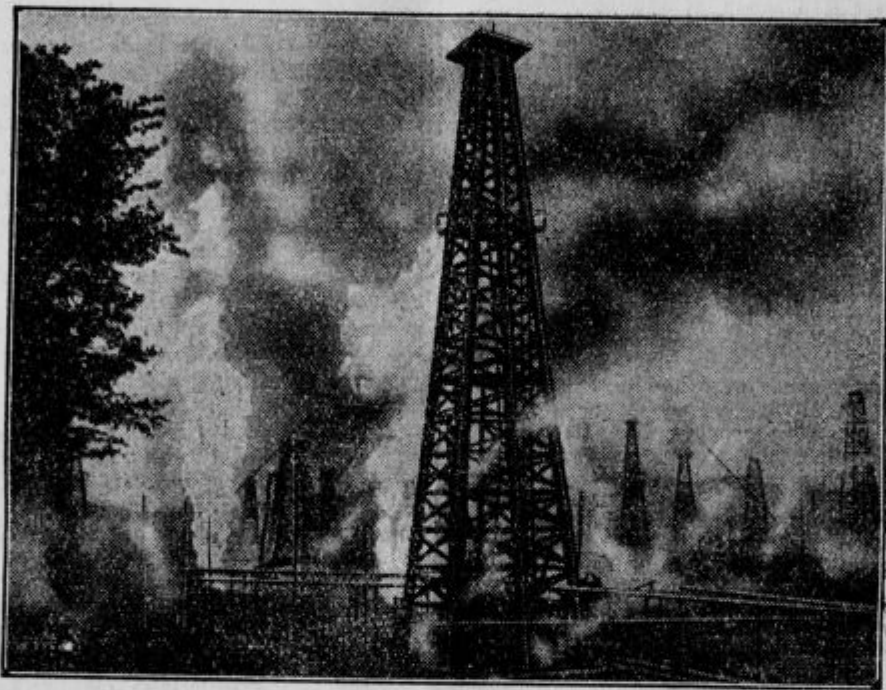
Nato je sledil najbolj romantični del vožnje: predor skozi mesec podobno, popolnoma golo in mrtvo Stanovojsko gorovje, ki je mnogo višje, nego je zaznamovano na zemljevidih. Pogled na ostre greben in raztrgane skale je bil veličasten. Ko se je nato razlegel klic: »Morje, morje!« so nas pač prevevala enaka čustva, kakor nekoč posadko Kolumbove la-

dje, ko je slednjič opazila kopno in zaklicala: »Zemlja, zemlja!« Port Ayan, Sahalin, Tokio. Prevzemalo nas je osrečujoče čustvo, da smo v malo urah prepotovali pot, ki gleda nanjo ves svet z največjim zanimanjem in občudovanjem. Kaj je celina, kaj je morje: ljudje so vedno bližji drug drugemu. Vožnja »Grofa Zeppelina« je resnično narode združujoče dejanje.

V Rumuniji gori zlato

Že tri mesece traja požar v enem izmed petrolejskih vrelcev v Moreniju; vsi poizkusi, da bi ogenj udušili, so se izkazali kot brezuspešni in požar utegne trajati še nekaj mesecev, dokler samega sebe ne poruši.

Če se peljemo v Moreni, opazimo že takoj, ko zapuščamo Bukarešt, v pravcu Ploestu, rdeč sij, ki postaja vedno močnejši, čim bolj se bližamo mestu požara. V Ploestiju ogenj že vidimo in slišimo. Potem postaja plamen vedno višji in bobnenje neprestanih sledečih si eksplozij vedno močnejše. Kmalu je ta šum tako silen, da se je mogoče sporazumeti samo z znamenji. Vedno jasnejša postaja noč, kakor bi se vozili proti vzhajajočemu solncu, a ura je 11 pred polnočjo. Pred nam se pojavi vojaška straža, ki avto ustavi: ob vhodu v dolinsko

Orjaški požar v rumunskih petrolejskih vrelcih pri Moreniju. Dne 16. t. m. je nastala nova silna eksplozija, pri kateri je bilo težko poškodovanih 11 oseb.

kotlino smo. Peš gremo še približno sto metrov dalje in tu se ustavimo: Goreči vrelce leži v razdalji približno 300 m pred nami. Niti kora ne moremo dalje, ker je vročina tako silna, da nam sežiga dih. Izprva tudi ni mogoče videti plamena. Samo zelo zelo počasi se navajata uho in vid na ta svojevrstni pojav naravnega upora proti človeškim poizkusom, da bi si naravo popolnoma zasužnjili.

Kakor orjaški ognjeni steber na žrtveniku se dviga plamen visoko v zrak; temelj tvorijo plini, ki prihajajo iz vrelca. Ognjeno telo se zvija in krči, narašča in pada v oblikah in slikah, ki jih ne zmora nobena domišljija. V plamenu, ki se hrani iz neznanih globlin, se dozdevno neprestano dogajajo eksplozije, katerih grmenje spominja na bobneči ogenj najtežjih topov. Ako obrnemo trudno oko od ognja v okolico, vidimo ožgano drevje, ki obupno dviga svoje veje proti nebu. Okolu gorečega vrelca stoje kakor pošasti počivajoči črpalni stolpi sosednjih vrelcev. Na njihovih vrhovih so na-

prave, ki jih neprestano obliva z vodo, da bi se tako preprečilo razširjanje požara. Toda to so le človeške igravice proti naravni sili; eden sosednjih vrelcev se je že užgal. Na žarečem nebu slepo in nezmislno lebdi meščev krog, ki mu plamen jemlje vso svetlobo.

Z nesrečnim morenskim prebivalstvom je komaj mogoče govoriti. Reveži že mesece nimajo mirnega počitka; muči jih neprestan strah in razburjenje, vsaka nova eksplozija jih še bolj ostraši. Vsak hip more iskra užgati njihove hiše in če hočejo vsaj nekoliko zasnuti, morajo z deskami zabiti okna. Samo cigani se počutijo dobro ter izkoriščajo položaj s prodajanjem razglednic, sumljive limonade in z medvedjimi umetnijami.

V dobi, ko je tehnika tako napredovala, da se človek že zdi popoln gospodar narave, nihče ne ve za sredstvo, ki bi požar udušilo. Poizkusili so s skrivnostno sestavljenimi kovinskimi poklopi, ki so jih vrgli na žrelo vrelca, pričakujoč, da bodo ogenj zadušili. Za nekaj minut je plamen izginil, potem pa s podvojeno silo šnil kvišku — poklop se je stopil kakor tanka pločevina. Zgradili so tunel, da bi pod zemljo prišli do vrelca in ga zasuli; toda preden so bili gotovi, so v predor udarili plini in se užgali. Predor se je zrušil; dva delavca sta izgubila življenje, trije se bore s smrtjo. Kljub temu se neprestano vrše novi poizkusi, kako obvladati ogenj. Delavci in inženjerji v čudnih asbestnih oblekah neprestano zalezujejo ogenj in mu skušajo priti do živega. Njigovo delo pomenja neprestano smrtno nevarnost — saj jih asbestno blačilo ne more rešiti ne pred novo eksplozijo ne pred pogreznjenjem.

Iz celega sveta prihajajo inženjerji in geologi ter proučujejo svojevrstni pojav. Plamen pa liže in žre dalje neizmerne podzemne zaklade. Rumunsko zlato gori...

va začeti poizvedbe zaradi istovetnosti ponesrečenega kolesarja. Domneva se je takoj obrnila na Campostrinija iz Desanzana. Ponesrečenca so izkopali in Campostrinijevi domače so v njem takoj prepoznali svojega očeta. Sedaj je neznan samo še brezvestni avtomobilist ki je Campostrinija povozil in ga pustil na cesti.

Prekasno pomiloščenje

Komunist Haša Lipšitob, ki je bil v Kološvaru v preiskovalnem zaporu, je bil začel štrajkati s stradanjem. 40 dni je odklanjal vsako hrano, nato je prišlo pomiloščenje, Lipšitoba so prepeljali v bolnico, kjer je pa od prevelikega oslavljenja umrl.

Danska znamka v prid pobijanju raka.

Kaj si more privoščiti milijonar

Ladjedelnica Friedrich-Krupp-Germania v Kielu je pravkar dogradila za ameriškega multimilijonarja Julija Forstmanna v New Yorku razkošno jahto, ki je največja in najlepša na svetu. Vsi prostori so obširni in zgrajeni ter opremljeni po lastnikovem okusu. Na zgornjem krovu leže jedilni salon, glasbena dvorana in družabna soba drug poleg drugega ter tvorijo celo dolgo vrsto velikih oken in steklenih vrat. Plavalno kopališče je obloženo z zelenimi ploščami. Na spodnjem krovu je z nazrazličnejšim sportnim orodjem opremljena sportna dvorana. Za vožnjo v vročem pasu je jahta opremljena s hladilnimi napravami. Ladjo ženeta dva Dieslova motorja po 1800 PS; brzina znaša približno 16 morskih milj na uro. Posadka na jahti šteje 56 oseb.

6000 trgovskih letal v Združenih državah

Po uradnem izkazu je sedaj v Združenih državah okroglo 6000 letal z licenco. Povprečno napravi vsako leto 4000 pilotov izpit za vodje letal.

128letni ženin

Iz Johannesburga poročajo, da se je te dni neki 128letni Hotentot poročil z 48letno soplemenjakinjo. Bil je že dvakrat oženjen in ima 35 otrok, katerih najmlajši je 10 let mlajši nego njegova mačeha. Hotentot in njegova nevesta sta izjavila nekemu časnikarju, da sta se vzela iz ljubezni.

»Že dvajset let otiram žalostnim solze.«

»Ali ste duhovnik?«

»Ne, tovarnar žepnih robcev!«

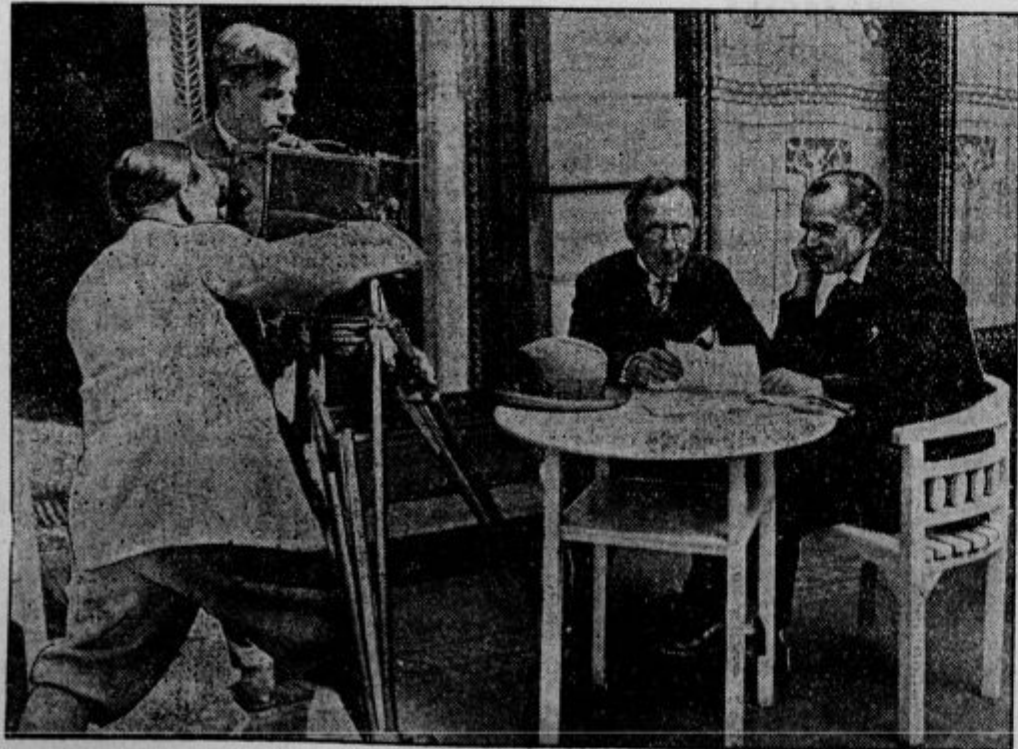
*

»Peterček, ali si olupil jabolko, predno si ga snedel?«

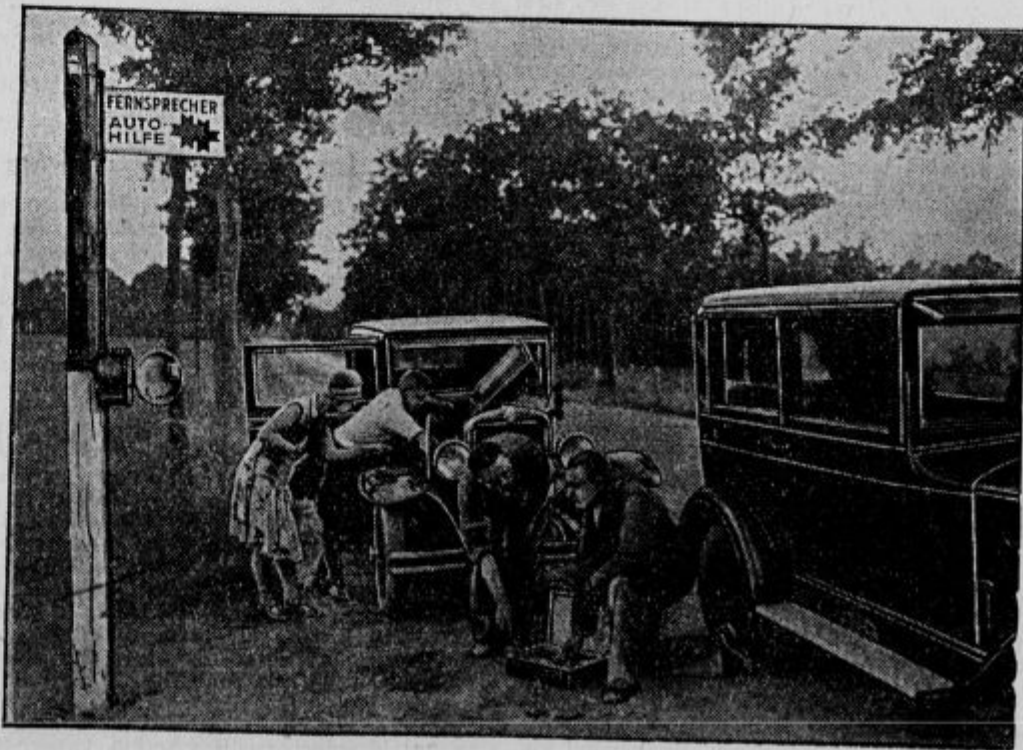
»Da.«

»Kam si pa dejal olupke?«

»Pojedel sem jih — najprvo jabolko, potem pa olupke.«

General Nobile in prof. Berson. Italijanski general Nobile, vodja ponesrečenega zrakoplova »Italia«, se mudi v Berlinu, kjer namerava izdati knjigo. Obiskal je znamenitega aeronautika prof. Bersona.

Pomožna postaja za avtomobile. Na progi Berl' Leipzig so uvedli telefonske stebre, kjer morejo avtomobilisti, ki se jim na poti pokvari vozilo, poklicati pomoč.

Za duha in srce

Nova cerkvena umetnina

Iz St. Vida nad Ljubljano nam sporočajo: Na veliki Smaren smo slovesno blagoslovili novo oltarno sliko, dar g. dekana Zabreža Marijini družbi, Marijino oznanjenje, delo ge. Helene Vurnikove. Delo je dokaz, kako novejša umetnost svojo nalogo izvršeno pojmuje, kako umetnik, pač vse novejšo pridobitve izrabljajo, zna obvladati materijo in v lepo oblikovani materiji izraža duševnost, notranje življenje in čustvovanje.

Snov je stara, skoz tisočletja že oblikovana, pa je to po svoji obdelavi tako nova, tako samostojno pojata, da se od vseh dosedanjih brezštevnih upodobitev v podrobnostih in celoti bistveno razlikuje. Sredstva so skrajno preprosta: V prostoru, iz počrnele opeke in kamenitih skladov zgrajenem, skoz katerega na desni veličastno okno odpira čarovit razgled na zadnje obronke hermonskega gorovja — ljubko mestce leži na robu gore, okopano v žaru opoldanskega solca, sinje sence se skrivajo za rumenkasto prepojenimi stenami — v prostoru, v ozadje se dvigajočem po kamenitih stopnicah in v polmrak se topečem, stoji navzlic vsej preprostosti kraljevska postava Device, odete v lahno rumenkasto nadahnjeno volneno haljo, ki se ji v živahnih gubah vije krog telesa in lije na tla, da se le konci prstov na nogah vidijo izpod nje. Edino krog ledi ji vijčnjav pas drži ohlapno obleko skup. Marija se vsa osupla pol okrene — in začne se vekoviti razgovor med njo in poslanecem božjim, razgovor, ki ga je umetnica z izredno intuicijo od Marijinega strahu in začudenja nad pozdravom angelovim besedam, v levici, močeno utripajoče srce mireči, začudeno vprašanje: »Kako se bo to zgodilo?« — v lahno nagnjeni prelepi glavi, s čudovito nežnim, nedolžnim deviškimi milim, pa vendar tako dostojanstvenim izrazom: njena privolitev v namene božje: »Glej dekla sem Gospodova...«

Posebne pozornosti je vreden angel Gabriel. Posebno duhovito je zamišljen, izredno spretno, drzno slikan. Ves je poduhovljen. Pravzaprav so na temno rdečasto ozadje (stene iz opeke) nanesene samo svetlobe, samo to je naslikano, kar je na močnem skratnem plašču, na obrazu, na rokah svetlega, tako da je angel vidno breztelesen, kakor iz luči stkan. Saj je obraz človeški obraz, pa je kakor iz svetle meglice zgneten.

Slika ostane še nekaj dni na velikem oltarju. Kdor ima priliko, naj ne zamudi ogledati si jo. Ne bo mu žal. St. Vidu k umetnici iskreno čestitam.

Srbska moderna

Se en dokaz za veliko aktivnost srbskih mladikov in najmlajših literatov! »Pravda« je prinesla drugi članek o njihovih natičih za predstojajočo jesensko sezono. Moderni kozmopoliti Sibe Miličević, katerega letošnji roman »Velikostni beli brki« je žel mnogo priznanja, pripravila dvoje novelskih zbirk: »Marija Kaledonij« in »Moj predak Sindab Moreplovač«. Tudi na romanu iz belgrajske sredine dela, ki bo nosil naslov: »Ani, Lizi i demon«, in pesniško zbirko »Detinjstvo« iz ciklusa: »Put oko sveta« ima v našt. — Folklorist Momčilo Nastasijević izda novelsko zbirko »Kronika moje varošice« in knjigo lirskih drobcev »Magnovenja«. Obenem pripravila »Eseje« in meščansko dramo »Gospodar Mladenova kćer«. — Branimir Čosić piše kroniko iz belgrajskega življenja »Pokošeno polje« in knjigo novel »Povratke«. Tudi drugo luksuzno izdajo romana »Vržno kolo« objublja. — Modernist Rade Drainac izda »Cirkus Drainac« in ljubzensko dramo »Udeta žena«. — Jovan Popović iz Velike Kičinde bo dal en roman, novele »Marionete života i smrti«, knjigo esejev »Oko u oko« in pesmi »Crteži u ničnem«. — Boško Tekin ima pripravljene tri komedije »Gospodar sedme umetnosti«, »Sistem Voronov«, »Okeanija«. Ta zadnja bo najbrže tudi prišla na belgrajski oder. In še novelski zbirki »Veliki planovi« in »Filozof na utakmicu« ima gotovi in duhoviti eseje »Sedma umetnost« in »Od Tina do Zenita«. Pripravila pa roman »Euritilija«, knjigo »Konstrukcije« in miniaturni roman »Posledice jedne stajane ideje«. — Levičar Risto Ratković je napisal tragedijo »Zoraj«. D. Potokar.

Belgrajski literarni drobiž

Dr. Pero Soč je izdal politično-ekonomsko razpravo: Črna gora za proboj solunskog fronta. Ponatis iz Ratnika. Stane 10 Din. Naročiti pri Cvi-janoviću, Beograd. — Črnogorec Vasilije Leković namerava izdati almanah s prispevki mladih črnogorskih književnikov z naslovom: Srž mlade Zete. — Verka Škurla-Iljić je napisala šestnajst novel iz življenja Bosne in Dalmacije. Izdala jih je zagrebška »Zabavna biblioteka« pod naslovom: Dječičanstvo. — Nadarjeni ruski umetnik Mihajlo Šušenko namerava izklesati kip tragično umrlemu srbskemu pisatelju Milutinu Uskokoviću. Na jesen bo razstavljal v Umetniškem paviljonu in takrat bomo več pisali o njem. — Profesor Prve sarajevske gimnazije Fr. Poljanec je izdal zanimivo razpravo: Pregled srpsko-hrvatskog književnog jezika. Stane 15 Din. Naročiti pri piscu, Prva drž. gimnazija, Sarajevo.

Ob Hamsunovi sedemdesetletnici. Ob sedemdesetletnici »največjega pesnika našega časa«, kakor ga imenujejo po Thomas Mannovem izreku vsi njegovi sodobniki, se je o Knutu Hamsunu nagromadila velika priloznostna literatura. Najpomembnejša je pa gotovo knjiga »Knut Hamsun«, ki jo je napisal Walter A. Berendsohn (Albert Langen, Verlag, München). Berendsohn, ki se je proslavil že s sijajnim življenjepisom Selme Lagerlöfve, je eden tistih življenjepiscev, ki mimo skrbno izpeljane filološke strani najdejo zlato sredo med analizo in poročilom, prijateljstvom in kritičnim tolmačenjem. Zbral je mnoge pozabljene Hamsunove izreke ter jih postavil v razmerje s celoto, tako da nudi obilico novih vtisov tudi tistim, ki menijo, da dobro poznati pesnika, njegovo življenje in njegovo delo. Morda se posreči temu delu razširiti diferenciranjšo spoznanje notranje podobe Hamsunove, ki se je v mnogih ukoreninila v praznih frazah o naravnem človeku, o vikinski krvi itd.

Rudolf Hensel: Die neue Welt. Ein Amerikabuch. (Založba Jakob Hegner, Heilerau.) Autor je prepoloval od konca do kraja Zedinjene države Severne Amerike in neumorno sprejemal vase, z očesom in ušesom, s prodornim razumevanjem in kritično sodbo za vse, kar tvori ameriški svet. Brez dvoma bo knjiga odpravila marsikatero zmotno naziranje ter odkrila v marsikaterem oziru novo, resničnejšo Ameriko našim očem.

Otvoritvene igre. (Nadaljevanje.)

4. Igra dveh skakačev.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—c4	Sg8—f6
4. Sf3—g5	d7—d5
5. e4:d5	Sc6—a5
6. Lc4—b5 + ali	d2—d3 (d4)

5. Igra treh ali štirih skakačev.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Sb1—c3	Sg8—f6

6. Škotska partija.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. d2—d4	e5 : d4
4. Sf3 : d4	Lf8—c5
5. Lc1—c3	Dd8—f6
6. c2—c3 itd.	

ali varianta (škotski gambit):

3. ———	e5 : d4
4. Lf1—c4	Lf8—b4 +
5. c2—c3	d4—c3
6. 0—0	c3 : b2

Kompromitirana obrana škotskega gambita.

Ali 2. varianta:

4. ———	Lf8—c5
5. c2—c3 ali	
5. Sf3—g5	

Drugo nadaljevanje je:

4. Sf3 : d4	Dd8—h4
ali 4. ———	Lf8—c5

7. Angleška igra skakačev.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. c2—c3	d7—d5
4. Dd1—a4	ali Lf1—b5

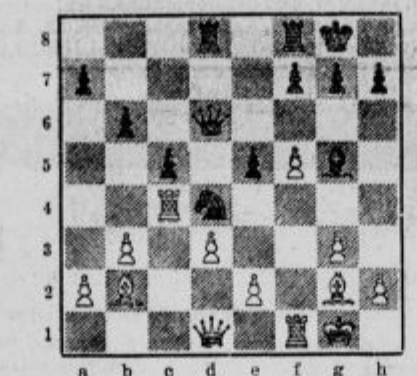
(Nadaljevanje sledi.)

Réti Rihard t.

Dne 1. junija t. l. je umrl genijalni šahovski mojster Rihard Réti, avtor moderne šahovske strategije in čudovitih šahovskih kompozicij v končnicah. Žal, da nam vsled pomanjkanja prostora ni mogče objaviti njegove biografije, kar bomo storili ob prvi priliki. Za danes prinašamo eno njegovih najlepših končnic iz znamenite partije Réti — Romanovski, igrano v Moskvi l. 1926., za katero je prejel Réti drugo specialno nagrado moskovskega komiteja.

21. partija.

Pozicija po 20. potezi:

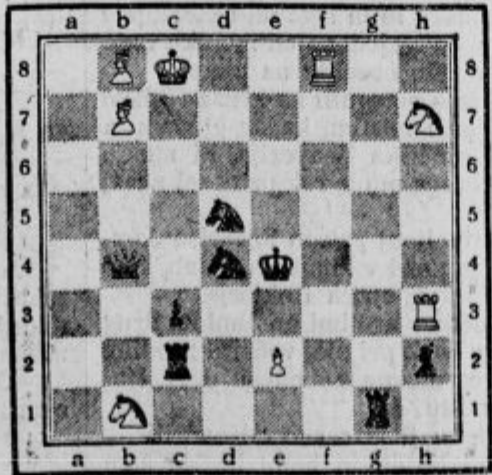
Beli: Réti Črni: Romanovski

(Beli: Kg1, Dd1, Tf1, Tc4, Lb2, Lg2, pešči: a2, b3, d3, e2, f5, g3, h2; skupaj 13 figur. — Črni: Kg8, Dd6, Td8, Tf8, Sd4, Lg5, pešči: a7, b6, c5, e5, f7, g7, h7; skupaj 13 figur.)

20. ———	Lg5—e3 +
21. Kg1—h1	Dd6—h6
22. Lb2 : d4	Td8 : d4
23. Tc4 : d4	Le3 : d4
24. Lg2—e4	Tf8—d8
25. Kh1—g2	b6—b5
26. Dd1—c1	Dh6 : c1
27. Tf1 : c1	b5—b4
28. Tc1—c4	Kg8—f8
29. Kg2—f3	Td8—c8
30. e2—e3	Ld4—c3
31. a2—a4	Kf8—e7
32. Le4—d5	Tc8—c7
33. Tc4—h4	h7—h6
34. Kf3—e4	Ke7—f6
35. Th4—h5	Te7—d7
36. g3—g4	g7—g6
37. Th5 : h6	Kf6—g5
38. Th6—h7	Kg5 : g4
39. Ld5—e6!!	S to potezo si vstvari beli veliko prednost!
39. ———	f7 : e6
40. f5 : g6	Td7—d8
41. Th7 : a7	Kg4—g5
42. g6—g7	Kg5—h6
43. a4—a5	Kh6—h7
44. a5—a6	Ld8—d6
45. h2—h4	Lc3—e1
46. h4—h5	Le1—h4
47. h5—h6 in črni se vdal!	

Problem štev. 19.

S. S.

Mat v dveh potezah.

Rešitev v naslednji šah. rubriki.

Gospodarstvo

Hmelj

Pomanjkanje hmeljskih obrabcev. Cena za letošnji pridelek. Kongres.

Hmeljarsko društvo v Zalcu je sprejelo večstransko pritožbo, da je letos veliko pomanjkanje hmeljskih obrabcev, kar so deloma povzročevali hudobni jeziki, ki trobijo po svetu, da je toča ves hmelj v Šavinski dolini potolkla, da se bo plačevalo le po 4 K itd. Vsled tega govorjenja nekaterih obrabcev sploh ni bilo, drugi so se vračali. Dogaja se tudi, da se na določeno mesto namenjenim obrabcem obljubuje višja mezda, boljša hrana itd. in jih skuša pregovoriti, da bi postali nezvesti svojim večletnim delodajalcem — kar je vsega obsojevanja vredno in podlo. — Mezda za obiranje hmelja se je določila povodom zborovanja hmeljarjev dne 11. t. m., in sicer: eden in enpol Din in trikratna hrana z dvema malicama, eden in tričetrt Din in trikratna hrana brez malic in 2 Din brez hrane za eden škaf (28 l) obranega hmelja. Znižanje mezde je posledica krize, v katero je došlo hmeljarstvo vobče.

Vsled neutemeljenega razpravljanja o cenah za letošnji pridelek (7 Din za 1 kg) se je naših hmeljarjev lotila neka zbežanost. Da se zbežani hmeljarji pomirijo, izjavlja Hmeljarsko društvo na podlagi zanesljivih informacij, da se o cenah za letošnji hmelj sedaj še sploh govoriti ne more. Ko bodo Nemci in Čehi začeli obirati svoj pridelek in bo njegova množina določena, potem se bodo določevale cene za naš hmelj. Hmeljarji, ne razburjajte se po nepotrebnem!

Kongres Srednjeevropskih hmeljarjev, ki je imel svoje letošnje posvetovanje dne 17. t. m. v Friedrichshafnu na Bodenskem jezeru, ceni letošnji pridelek plemenitega hmelja na 688.500—728.000 starih stotov in sicer: Nemčija 215.500—231.500 stotov, Čehoslovaška 209.500—232.000 stotov, Jugoslavija 123.000—130.000 stotov, Poljska 58.500—60.500 stotov, Alžacija 70.000—75.000 stotov in Avstralija 1000—1500 stotov. Množina v Vojvodini se ceni na 75.000—80.000, ona v Sloveniji na 48.000—50.000 stotov. — Hmeljarsko društvo v Zalcu.

Sladkor

Tajništvo D. N. v Ženevi je rzdalo poročilo gospodarskega komiteja o svetovnem položaju sladkorja. Anketa gospodarskega komiteja kaže, da je po vojni konzum sladkorja narasel za 44% letno, dočim je produkcija narasla v še večji meri; pred vojno pa sta produkcija in konzum napredovala paralelno.

Vzrok za to dispariteto je iskati v velikem povišanju produkcije trsnega sladkorja. Še v začetku 20. stoletja je tvorila produkcija sladkorja iz pese nad polovico svetovne produkcije, pa je že l. 1913. padla pod polovico in sedaj predstavlja komaj tretjino vse svetovne produkcije. Od 1902—1912 je svetovna produkcija trsnega sladkorja narasla za 140%, pesnega pa samo za 50%. Še večje izpremembe je prinesla svetovna vojna. Sedaj je produkcija trsnega sladkorja narasla za 8 milj. ton, pesnega pa samo za pol milijona ton napram 1913-14.

Vse to je vplivalo na cene. Zaradi tega se vedno bolj pojavljajo glasovi za mednarodne dogovore med važnimi producenti ali pa vsaj izvozniki. Ekonomski komite je mnenja, da se dajo težkoče sladkorne industrije radi svoje narave rešiti po osebah v industriji sami. Pripominja, da je sedanjo krizo še povečala politika mnogih držav za povišanje lastne produkcije. Dogovori med producenti bodo omejili uspehe umetnih ukrepov za povzdigo sladkorne industrije v nekaterih državah. Nazadnje prosi svet Društva narodov, naj priporoča vladam znižanje trošarin na sladkor.

Iz brošure posnemamo še sledeče podatke o konzumu sladkorja v nekaterih državah na 1 prebivalca v l. 1927-28. Za našo državo pa smo vzeli podatke za koledarsko leto 1928, za Slovenijo pa cenitev tukajšnje veletrgovine.

Konzum je značal:

Danska	51,7 kg	Francija	23,8 kg
Anglija	44,8 "	Madjarska	13,5 "
Švica	42,5 "	Poljska	12,7 "
Švedska	37,7 "	Španija	12,2 "
Holandija	30,6 "	Italija	9,1 "
Avstrija	30,0 "	Rusija	8,9 "
CSR	27,0 "	ost. evr. drž.	10,9 "
Belgija	26,4 "	Slovenija	11,3 "
Nemčija	25,4 "	Jugoslavija	7,5 "

Živnorejska razstava v Salzburgu. V mestu Solnograd se vrši od 31. avgusta do 2. septembra 1929 l. avstrijsko bavarska razstava pingavske pasme konj in goveje živine, katero priredita avstrijsko bavarska zveza za norijsko konjsko rejo (österreichisch-bayerischer Verband für norische Pferdezucht) in državna zveza avstrijskih in bavarskih rejnih organizacij za pingavsko govedo (>Reichsverband österreichischer und bayerischer Zuchtorganisationen für das Pinzgauerinde«). Razstavljeno pa ne bo samo okoli 300 glav konj in goveje živine iz več avstrijskih zveznih dežel in iz Bavarske, ampak razstavila se bo tudi mala živina in drugi kmetijski izdelki najrazličnejših vrst.

Borza

DENAR

20. avgusta 1929.

Devizni promet je bil srednji. Največ prometa je bilo v devizah Curih in Praga. Tečaj se napram večerj deloma oslabei. Narodna banka je intervenirala v devizah Berlin, Curih, Dunaj in Praga, dočim je bilo v devizi Trst zaključeno privatno blago.

Rešitev problema štev. 18. (Končnica od Karolkoffa.)

1. f6 : g7	Ld8—e7 +
2. Kf8—e8	d5—d4!
3. c3—c4	

Zelo važna poteza. Črni mora vzeti pešca, da lahko drži d5 prosto za tekača.

3. ———	Sb6 : c4
4. g7—g8D	Le4 : cb +
5. Ke8—f7	Lc6—d5 +
6. Kf7—g7	S to potezo g3—g4 preti mat, zato ne sme vzeti kraljice!
6. ———	Le7—f6! +
7. Kg7 : f6	Ld5 : g8
8. g3—g4 +	Kh5—h6
9. f4 : g5 +	Kh6—h7
10. f5 : g6 +	Kh7—h8
11. g6—g7 +	Kh8—h7
12. g5—g6 +	Kh7—h6
13. g4—g5 +	Kh6—h5
14. Lh3—g4 +!	Črni mora vzeti tekača. Na ta način si je beli napravil svoje pešce nepremične in beli kralj je pat. Genijalen vic, ki spominja na stare »ringelspil« kompozicije.

Ljubljana. — (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2282.75 bl., Berlin 1855.25—1858.24 (1856.75), Bruselj 792 bl., Budimpešta 994.41 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 800.91 de 803.91 (802.41), London 276.21 bl., Newyork 56.86 bl., Pariz 223.04 bl., Praga 168.20—169 (168.60), Trst 296.75—298.75 (297.75).

Zagreb. Amsterdam 2279.75—2285.75, Berlin 1855.25—1858.25, Budimpešta 992.91—995.91, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 800.91—803.91, London 275.81—276.61, Newyork 56.75—56.95, Pariz 222.04 do 224.04, Praga 168.20—169, Trst 296.75—298.75.

Belgrad. Berlin 1855.50—1858.25, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 800.91—803.91, London 175.61—176.61, Pariz 222.04—223.04, Praga 168.20 do 169, Trst 296.86—298.86.

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123.80, Budimpešta 90.675, Bukarest 3.08, Dunaj 73.21, London 25.2025, Madrid 76.35, Newyork 579.90, Pariz 20.35, Praga 15.88, Sofija 3.75, Trst 27.18, Varšava 58.275.

VREDNOSTNI PAPIRIJ

Ljubljana. Celjska pos. 170 den., Ljubljanska kred. 123 den., Prastediona 850 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 130 den., Stavbna 50 den., Šešir 105 den., Ruše 275—285.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 406 do 409 (408), kasa 407.50—409 (407.50), termini: 8. 408 d., 11. 419—420.50 (420), 12. 421.50—424, 7% inv. pos. 89.50—90, agrari 54—55. — Bančni pap.: Hipo 202—204 (202), Poljo 15.75—16, Hrv. 50 d., Kred. 93 d., Jugo 81—83, Lj. Kr. 123 d., Medjum. 56 d., Nar. 8200 d., Prašt-d 855—860 (855), Srpska 156 d., Zem. 127—135, Obrtna 90 d., Rtno. 164 d., Ravna gora 75 d., Kat. 30. — Ind. pap.: Guttman 185—195, Slavonia 100—120, Slaveks 97 do 100, Danica 120 d., Drava 490 d., Sečera 420 do 430, Osj. ljev. 200—220, Brog. vag. 120—145, Union 175—177.50, Isis 13 d., Ragusea 400—430, Trbovlje 454—458, Vevče 128—130 (130), Nar. šum 40—50, Piv. Sar. 210 bl., Jad. plov. 570 bl., Narod. mied. 20 d., Oceania 20 d.

Belgrad. Narodna banka 8940, Izvozna banka 890—845, 7% inv. pos. 90.50, agrari 55, vojna škoda 406.50, termini brez interesa, Tobačne srečke 22, Srečke rdečega križa 41.

Dunaj. Don. sav. Jad. 83.03, Wiener Bankverein 22, Bodencredit 100, Creditanstalt 52.50, Escomptes. 21.50, Aussiger Chemische 275.75, Guttman 23.75, Mundus 184, Alpine 42.00, Trboveljska 57, Kranj. ind. 31.25, Loykam 6.41, Rime Murany 114.80.

Zito

Včerašnji končni tečaji v Čikagi so beležili nazadovanje pšenice in koruze za 2 točki. Radi tega je tudi na naših žitnih tržiščih cena pšenice in koruze, ki se je bila dvignila že na 207.50—210, nazadovala za dve pari. — Ker je pa cena zelo nizka, je nastalo veliko povpraševanje po blagu, zlasti ker se utemeljeno pričakuje skorajšnjega dviga cene za pšenico, in promet je postal zelo živahen. Zaključki, ki jih beležijo naše borze, so znatni, vendar so izvenborzni zaključki po številu še veliko večji. V ostalih predmetih je pa položaj povsem neizpremenjen, tendenca je mlačnejša.

Novi Sad. Pšenica bč. 200—205, bn. 195—200, sr. 195—200, ladja Tisa 212.50—217.50; koruza bč., bn. in sr. 200—202.50; ječmen bč. 157.50—162.50, moka 00 in 0g 307.50—312.50, 2 288.50—292.50, 5 267.50—272.50, 6 242.50—247.50, 7 212.50—217.50, 8 135—140; otrobi bč., bn. 115—120; fižol beli 360 do 370, Tendenca slaba. Promet: 109 vag. pšenice, 300 ovsa, 12 koruze, 14 ječmena, 6 moke, 1 krompirja; skupaj 172 vagonov.

Sombor. Pšenica bačka, sremska, banaška i slavonska, Železnica prompt 200—205. — Pšenica bačka potiska šlep 212.50—217.50. — Pšenica banaška Bega šlep 210—215. — Pšenica banaška Dunav šlep 210—215. — Pšenica banaška Bega kanal prompt 202.50—207.50. — Ječmen bački 62-63 kg 150—155, ječmen bački pomladni 65-66 kg 175 do 180, ječmen baranjski pomladni 66-67 kg 190—200. — Rž bačka 180—185. — Oves bački, sremski in banaški 165—170. Koruza bačka v zrnu za prompt 190—200, za avgust 197.50—202.50, koruza bačka sušena

MALI OGLASI

Vaška drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Trgovska učenka

stara 16 let, s 4 razr. meščanske šole, zmožna slovenskega in nemškega jezika, se želi izučiti v večji trgovini mešanega blaga. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 8954.

Pletilja

išče službe. — Najrajši v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenca«.

Absolventinja

meščanske šole, z lepo pisavo, išče primerne službe v pisarno. Naslov v upravi »Slovenca«.

Šivilja-pomočnica

pri krojevalki za damsko toaleto in plašče, išče mesta. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8987.

Službodobne

Zastopnike (ce)

za obisk privatnih strank za prodajo zlatih in srebrnih predmetov na obroke išče »Alem« k. d., Zagreb, Nikoličeva ulica 7/I. Potrebna kavčija ali garancija 15.000 Din.

Sprejem vajuca

poštenih staršev hrana stanovanje v hiši. Anton Grahek, pekarija, Črnomelj.

Kuharico

katera je večša meščanske kuhne, išče proti dobri plači boljša trgovska hiša poleg sobarice v Ljubljani. — Ponudbe na upravo pod »Poštena in zanesljiva« št. 1890.

Prisr. praktikantinja

trgovskega pomočnika delničarke stroke in učenca po možnosti vsi iz Ljubljane. sprejem. Naslov v upravi pod št. 8982.

Mlinar. pomočnika

pridnega in zanesljivega, sprejem takoj. — Anton Polanc, valjni mlin, Radeče pri Zid. mostu.

Gospodinja

se sprejme k samostojnemu obrtniku na deželi v lepem kraju, katera posodi za povišanje obrta 3000 Din. Nastop takoj. — Ponudbe na upravo Slov. pod »Pripravljen« 3000.

Pozor šivilje!

Modno krojaštvo za gospe in dame sprejme dobro izurjeno šiviljo kot družabnico s kapitalom 3—4000 Din, v dobrem industrijskem kraju. — Ekstencija zasiguranja. Nastop takoj. — Ponudbe na upr. lista »Modno krojaštvo«.

Krojaški vajenec

za damsko in moško delo - se sprejme s 1. septembrom. — Lavoslav Čadež, Tržič na Gorenjskem.

Sprejme se kovač

dobro izvežban v kovanju konj, vozov, ki zna tudi nekoliko ključavničarskega dela in se ev. spozna tudi pri popraviljanju avtomobilov. — Pisarne ponudbe s prepisi spricval je poslati na: Peter Majdič, Celje.

Kuhinjsko dekle

zdravo dekle, išče hotel Štrukelj.

Zastopnika

iščem, resnega in reprezentativnega gospoda za prvo vrsto zastopstvo svetovno znane »varne«. Prednost imajo oni, ki govore tudi angleško. — Vprašati dnevno do petka od pol 12 do 13 v hotelu Union, soba 61.

Fotograf. pomočnik

prvovrstni retušer in kopicist, se sprejme takoj pri D. Rovšek, Ljubljana.

Gaterista

ki mora biti verziran v brušenju klinj in šivanju jermenov, sprejme ing. Ignacij Pelhan, Žiri.

Dekle

do 25 let, zdravo, izurjeno v vseh domačih delih, v družini dveh odraslih in dveh otrok, se sprejme. Govori se tudi nemško. Plača poleg hrane in stanovanja 300 Din. Na progi Novi Sad—Sombor v vas. Naslov v upravi Slov. št. 8976.

Mizar. pomočnika

sprejem. — Anton Zakrajšek, mizar, mojster, Srobnik 9, p. V. Lašče.

Izurjeno pletiljo

iščem. Stanovanje in hrana v hiši. Nastop takoj ali 1. sept. Vprašanja na: N. Krovinič, Karlovac.

Trgov. pomočnika

mešane stroke, perfektnega manufaktura in računarja z znanjem hrvaščine, sprejem. S šoferskim izpitom imajo prednost. Ponudbe s sliko in prepisi spricval ter plačilnimi zahtevki je poslati na Jurej Šterk, Vinica pri Črnomlju.

Samostojno kuharico

zdravo, pridno in snažno, sprejme trgov. hiša v mestu na deželi. Oseb 14. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb in plačilnih zahtevkov ter prilogo slike poslati upravi pod: Belokrajina št. 8986

Prodamo

Pisalni stroj

čisto nov, prodam za Din 1500.— — Pletilni stroj »Ideal« za nogavice itd., skoraj nov, pa za 2500 Din. — Jančigaj, Zg. Šiška, Celovška cesta.

Opalographa

23x36 in 36x48 cm skoraj nova, prod. Vojnovič & Cie. Ljubljana-Vič.

Puhasto perje

kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozovič, kemičar čistilna perila. Zagreb, Hlica 82.

Starinska ura

lepa, z alabastrovimi stebrički, naprodam. Naslov v upravi pod št. 8993

Prodajni aparati

za barve in lak pri Bogdanov & Co., Sisak (Velesejem)

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Mehkega lesa

več sto kubičnih metrov (1000 dreves), stoječega, ima naprodam dr. Jenko, Cerklje na Gorenjskem.

Mlinarji!

Rz. prosa, aljo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žitain moka

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Mehkega lesa

več sto kubičnih metrov (1000 dreves), stoječega, ima naprodam dr. Jenko, Cerklje na Gorenjskem.

Mlinarji!

Rz. prosa, aljo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žitain moka

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Mehkega lesa

več sto kubičnih metrov (1000 dreves), stoječega, ima naprodam dr. Jenko, Cerklje na Gorenjskem.

Mlinarji!

Rz. prosa, aljo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žitain moka

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Brunice

na drobno in debelo, po najnižji dnevni ceni, se dobijo v trgovini Vlado Turk, Streliška ulica. — Dobava sukcesivna, kon-

Kislo zelje

nov, prvovrstno, v vsaki množini, dobavlja po zelo nizki ceni. — J. Oražem, trgovina kislega zelja, Moste pri Ljubljani.

Bencin motor

malo rabljen, 16 HP, zn. Langen & Wolf, prodam po zelo ugodni ceni. Jos. Oražem, Moste pri Ljubljani.

Jabolka

otresena, za mošt, dobavi Kmetijska zadruga v Ptuj.

Proda se

nekaj pohištva radi selitve. — Pogledati Frančiškanska 10, I. nadstropje

Brizgalni aparati

za barve in lak pri Bogdanov & Co., Sisak (Velesejem)

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Mehkega lesa

več sto kubičnih metrov (1000 dreves), stoječega, ima naprodam dr. Jenko, Cerklje na Gorenjskem.

Mlinarji!

Rz. prosa, aljo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žitain moka

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Mehkega lesa

več sto kubičnih metrov (1000 dreves), stoječega, ima naprodam dr. Jenko, Cerklje na Gorenjskem.

Mlinarji!

Rz. prosa, aljo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žitain moka

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Mehkega lesa

več sto kubičnih metrov (1000 dreves), stoječega, ima naprodam dr. Jenko, Cerklje na Gorenjskem.

Mlinarji!

Rz. prosa, aljo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žitain moka

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Mehkega lesa

več sto kubičnih metrov (1000 dreves), stoječega, ima naprodam dr. Jenko, Cerklje na Gorenjskem.

Mlinarji!

Rz. prosa, aljo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žitain moka

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Prodajni aparati

Dom in svet (1919—1925) vez. Din 750. — Lj. Zvon (1924—1925) vez. Din 220. Wolf: Poštna služba, vez. 150 Din. — Narodna enciklopedija, vez. 1200 Din. Vprašati: Friskovec št. 6.

Mehkega lesa

več sto kubičnih metrov (1000 dreves), stoječega, ima naprodam dr. Jenko, Cerklje na Gorenjskem.

Prodajni aparati

stavbne parcele pri Stadionu ob Dunajski cesti v Ljubljani. Jerko, Črnuče

Kupimo

Avto

dvo ali štirisežni, kupimo takoj. Ponudbe na »Avto takoj«.

Stanovanja

Stanovanje

dveh sob in pritliklin na Glavnem trgu se zamenja z enakim oz. eno večjo sobo in kuhinjo na periferiji mesta. Ponudbe pod »Zamena stanovanja 1. novembra« na upr. lista.

Prazno sobo

svetlo, veliko, v sredini mesta, išče inženjer. — Vhod separiran. Ponudbe pod »Inženjer«.

Posestva

Hiša, gostilna

in trafika, gospodarsko poslojpe in tri orale njeve, se prodaja z inventarjem za 140.000 Din. Tudi lepo kmet. posestvo, 17 orolov, hiša, gosp. poslojpe, židano, cena 140 tisoč Din. — Breznik Karol, Celje, Dolgopolje 1.

Sadje in zelenjad

vsake vrste vkuhavajte samo v originalnih Weckovih pripravah za vkuhanje. Zahtevajte samo Wecka pri vseh trgovcih. Tovarniška zaloga FRUCTUS, LJUBLJANA, Krekov trg 10. Zastopstvo v Mariboru: Carl Lotz in Pinter & Lenard; Celje: Josip Jagodič.

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinjšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Nova hiša

se prodaja, dve sobi, kuhinja, veža, velik vrt. — Pobrežje, Tezenska 15.

Obri

Avtokaroserije

izdeluje solidno in po zmerni ceni Ferdo Laznik, stroj. kolarstvo, Radeče.

Avtomobili

se prodajo po ugodni ceni Puch tipa VIII, 38 HP, 6-sežni Wanderer, 3-sežni Kleeblatt Perl, 14 HP, 3-sežni »Fiat« XV, brzotovorni, 2 tonski, dobro ohranjeni za takojšnjo uporabo, Perl 2-sežni, nov. — Vprašati pri Josipu Stupica, Ljubljana, Slomškova 6.

POHIŠTVO

moderne spalnice, kuhinjske opreme iz trdega ali mehkega lesa, fino izdelano, priporočam cenjenemu občinstvu. Zaloga pohištva FRANC VELKAVRHN mizarstvo, Vižmarje, (pod klancem) p. št. Vid nad Ljubljano. Priporočam se najtopleje za cenjena naročila katera izvršuje točno po želji in vzorcu. Cene nizke. Delo solidno.

Kanarček

se je zatekel. Kje se nahaja, pove uprava.

Perfektna kuharica

z osebno koncesijo išče v najem kako boljšo gostilno ali restavracijo. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8974.

Žaganje drv

najceneje Uran Franc, Vilharjeva c. Tel. 28-20.

OTOMANE

od 550—850 v različnih vzorcih prvovrsten lasten izdelek vzorkovana plišasta pregrinjala za otomane à 600—1a 750 salonske garniture divane modroce zanesljivo najboljšo blago kupite pri

Rudolf Sever, tapetništvo Marijin trg 2

Razno

20% kron-ske bone

kupuje proti gotovemu plačilu Pučka štediona, Osijek, Desetičina 27.

Orgle in harmonije

izdeluje in popravlja po nizki ceni. Anton Dornič, orglar, Radovljica, Slovenija.

Pljuča!

Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) - Sečovo, železniška postaja Rogaska Slatina.

Kanarček

se je zatekel. Kje se nahaja, pove uprava.

Perfektna kuharica

z osebno koncesijo išče v najem kako boljšo gostilno ali restavracijo. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8974.

Žaganje drv

najceneje Uran Franc, Vilharjeva c. Tel. 28-20.

Zanesljivo zdravilo za nego las je no-

vo: znajdena francoska pomada kedar 95% plešasti človek zopet dobi nazaj svoje izgubljene lase, tedaj je on ki mu izpadajo lasje ali so mu izpadli do polovice, uverjen, da se mu zopet povrnejo lasje in ozdravi lasno kono, odstrani pa perhaj, svrbež in vse ono boli valed katerih lasje izpadajo ali osive. Pošilje po povzetju »MISEL«, Vasinca 3, Beograd. — Prodaja tudi lekarna Delini. Knez Mihajlova 1. Doze 60, 80, 100 in 160 gr. Cene 115, 150, 185 in 290 dinarjev. Nekaterim osebam zadošča 60 gr. drugim pa 160 gr. kakor je komu več ali manj obolelo lasno tkivo. Nekatera oseba porabi 160 gr. pa je ne zrasto tako lasje, kaj jih je imela, tedaj pošljemo na svoje stroške še 160 gr. omenjenega zdravila. Ako pa oseba, ki je porabila 160 gr. nima prav nikakega uspeha, jej vrnemo poslani denar. — V vsaki dozi je priloženo navodilo o uporabi in garancija za uspeh. — Poštnina gre na naše stroške.

„MICHEL“

60, 80, 100 in 160 gr. Cene 115, 150, 185 in 290 dinarjev. Nekaterim osebam zadošča 60 gr. drugim